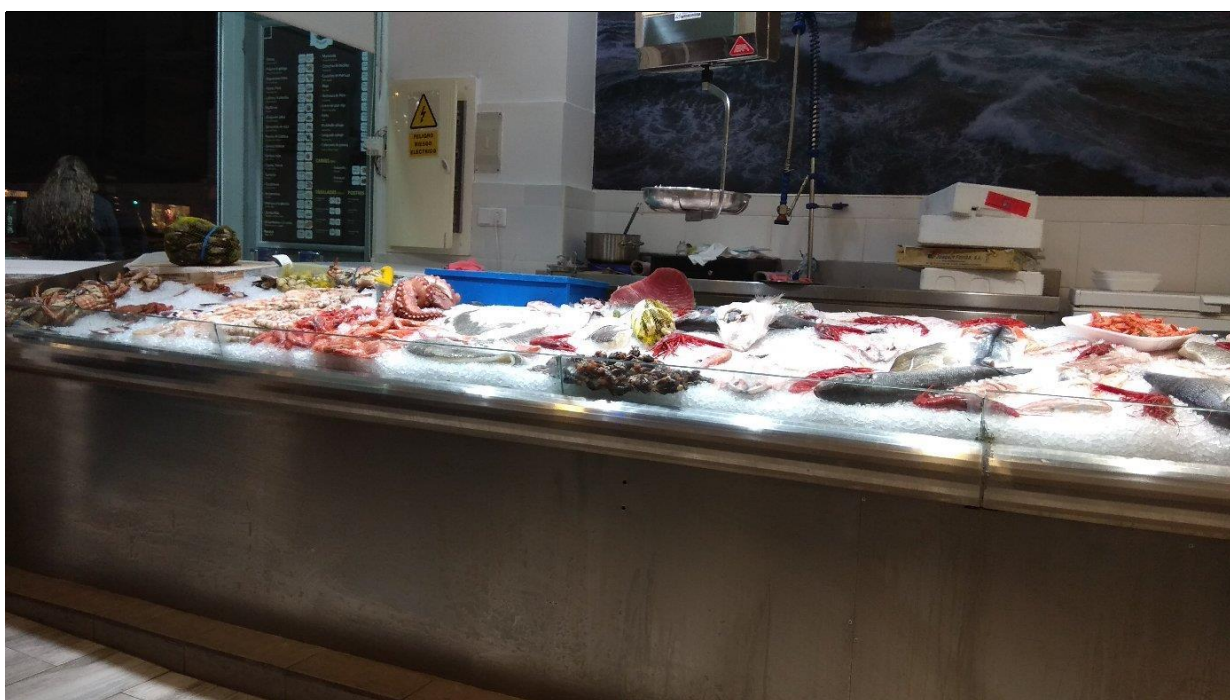

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΜΑΔΡΙΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Η ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΙΧΘΥΗΡΩΝ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2025

Η παρούσα έρευνα αγοράς αφορά τους ακόλουθους κωδικούς Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Combined Nomenclature): Κεφάλαιο 03 (Ψάρια και μαλακόστρακα, μαλάκια και άλλα ασπόνδυλα υδρόβια), HS 1604 (Παρασκευάσματα και κονσέρβες ψαριών), HS 1605 (Παρασκευασμένα μαλακόστρακα, μαλάκια)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....	3
1. Προσφορά.....	4
1.1 Θαλάσσια αλιεία.....	4
1.2 Υδατοκαλλιέργειες.....	6
2. Κατανάλωση και πωλήσεις.....	9
3. Διανομή.....	12
4. Απασχόληση και στόλος.....	16
5. Εμπόριο.....	17
5.1 Εισαγωγές.....	17
5.2 Εξαγωγές.....	18
6. Διμερές Εμπόριο (Ελλάδα / Ισπανία).....	21
7. Ανάλυση ανταγωνισμού στις ισπανικές εισαγωγές ιχθυρών 2024 (κατά τετραψήφιους ΚΔ).....	24
8. Ζητήματα που αντιμετωπίζει ο ισπανικός κλάδος ιχθυρών.....	28
9. Σχέσεις μεταξύ των ιχθυοκαλλιεργητικών κλάδων Ελλάδας-Ισπανίας.....	30
10. Συμπεράσματα.....	31
Πηγές-Χρήσιμες Συνδέσεις.....	32

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Εισαγωγή

Με βάση στοιχεία EUROSTAT του 2023, η Ισπανία κατατάσσεται πρώτη μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. και τρίτη στην Ευρώπη μετά τις Νορβηγία και Ισλανδία, με κριτήριο την συνολική παραγωγή ιχθυηρών και θαλασσινών σε όγκο, που μεταφράζεται σε 941,24 χιλ. τόνους για το έτος 2023. Με βάση επίσης στοιχεία του 2023, η Ισπανία κατέχει την δεύτερη θέση στην ευρύτερη ζώνη Ε.Ε. - γειτονικών μεσογειακών χωρών, πίσω από την Τουρκία, όσον αφορά την παραγωγή ιχθυηρών από υδατοκαλλιέργειες με 242.753 τόνους, καθώς επίσης την τρίτη θέση σε ευρύτερο ευρωπαϊκό επίπεδο, με βάση στοιχεία του 2023, πίσω από τις Νορβηγία και Ισλανδία, σε όγκο αλιευμάτων ιχθυηρών με 698.486 τόνους. Σύμφωνα εξάλλου με στοιχεία EUROSTAT του 2023, η Ισπανία κατατάσσεται τρίτη μεταξύ των χωρών της Ε.Ε., μετά τη Σουηδία και την Ολλανδία, με κριτήριο τις εξαγωγές ιχθυηρών και θαλασσινών (κεφαλαίου 03 του δασμολογίου) σε αξία, με εξαγωγές 4,1 δισ. ευρώ, ενώ το 2024 οι εξαγωγές της ιχθυηρών ανήλθαν σε 3,97 δισ. ευρώ.

Αναφορικά με τον αριθμό και τη δυναμική του αλιευτικού στόλου, πάντοτε με βάση στοιχεία EUROSTAT, έτους 2023, η Ισπανία κατατάσσεται τρίτη στην Ε.Ε., μετά την Ιταλία και την Ελλάδα, διαθέτοντας 8.549 σκάφη από το σύνολο των 70.408 που συνολικά υπολογίζεται ότι δραστηριοποιούνται στην Ε.Ε.

Αν και μετά την είσοδο της χώρας στην Ε.Ε. το 1986, ο κλάδος αντιμετώπισε αναπροσαρμογές που οδήγησαν στη μείωση της δυναμικότητάς του καθώς και του αριθμού των σκαφών και της χωρητικότητάς τους, εξακολουθεί να αποτελεί έναν από τους πρωταρχικούς τομείς απασχόλησης του ισπανικού πληθυσμού, ιδιαίτερα σε περιοχές, όπου η αλιεία αποτελεί, αν όχι τη μοναδική, τουλάχιστον τη βασική πηγή εισροής εισοδήματος. Σύμφωνα με στοιχεία της EUROSTAT, το 2023 απασχολούνται 35.700 άτομα στον κλάδο ιχθυηρών (αλιεία συν υδατοκαλλιέργειες), αποτελώντας το 5,4% του συνόλου των απασχολούμενων στον αγροτικό τομέα.

Η Ισπανία έχει δυναμική παρουσία στις εξαγωγές ιχθυηρών και παράγωγων προϊόντων, με εξαγωγές της τάξεως των 831,38 χιλ. τόνων το 2024, σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Οικονομίας, Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (DataComex). Κύριοι προορισμοί των ισπανικών εξαγωγών ιχθυηρών είναι η Ιταλία, η Πορτογαλία, η Γαλλία, οι ΗΠΑ, η Κίνα, η Γερμανία και η Ελλάδα. Οι ισπανικές εισαγωγές ιχθυηρών είναι επίσης εξαιρετικά αξιοσημείωτες, με 1,36 εκατ. τόνους το 2024 (στοιχεία DataComex) και κύριους προμηθευτές το Μαρόκο, τη Σουηδία, την Πορτογαλία, την Αργεντινή, τη Γαλλία, το Εκουαδόρ, τη Μαυριτανία και την Κίνα. Το εξωτερικό εμπόριο ιχθυηρών δεν περιορίζεται στα ευρωπαϊκά σύνορα, αφού τακτικές είναι οι συναλλαγές της Ισπανίας με τρίτες χώρες, κυρίως της Λατινικής Αμερικής. Η Ελλάδα, πάντοτε σύμφωνα με στοιχεία DataComex, το 2023 εξήγε 38.291 τόνους ιχθυηρών στην Ισπανία αξίας 202,49 εκατ. ευρώ καταλαμβάνοντας την 13^η θέση μεταξύ των κορυφαίων προμηθευτών της ισπανικής αγοράς, ενώ εισήγε από την Ισπανία 15.797 τόνους ιχθυηρών αξίας 77,89 εκατ. ευρώ, αποτελώντας την 7^η σημαντικότερη αγορά για τα ισπανικά ιχθυηρά.

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με στοιχεία που αντλήσαμε από το Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων, οι ισπανικές εξαγωγές ιχθυηρών ανήλθαν σε όρους ποσοτήτων σε 1,147 εκατ. τόνους το 2023 (έναντι 1,176 εκατ. τόνων το 2022) και σε όρους αξιών σε 5,476 δισ. ευρώ το 2023 (έναντι

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

5,48 δισ. ευρώ το 2021), με κύριες εξαγόμενες κατηγορίες τα κατεψυγμένα ψάρια (ΚΔ 0303), τα μαλάκια (ΚΔ 0307), τις κονσέρβες ψαριών (ΚΔ 1604), τα νωπά ψάρια (ΚΔ 0302), τα φιλέτα ψαριών (ΚΔ 0304), τις κονσέρβες οστρακοειδών και μαλακίων (ΚΔ 1605) και τα οστρακοειδή (ΚΔ 0306). Κατά τα ίδια ανωτέρω στοιχεία, οι ισπανικές εισαγωγές ιχθυηρών το 2023 ανήλθαν σε 1,694 εκατ. τόνους (έναντι 1,786 εκατ. τόνων το 2022), καθώς και σε 8,43 δισ. ευρώ σε όρους αξιών (έναντι 9,13 δισ. ευρώ το 2022), με κύριες εισαγόμενες κατηγορίες τα μαλάκια (ΚΔ 0307), τα κατεψυγμένα ψάρια (ΚΔ 0303), τα νωπά ψάρια (ΚΔ 0302), τις κονσέρβες ψαριών (1604), τα φιλέτα ψαριών (0304) και τα οστρακοειδή (0306).

Για το 2022, σύμφωνα με στοιχεία του ισπανικού Υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων, υπολογίζεται ότι η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία του κλάδου ήταν 1,366 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 1,023 δισ. αντιστοιχούσε στην θαλάσσια αλιεία και 342,55 εκατ. στην υδατοκαλλιέργεια, αντιστοιχώντας παράλληλα σε 33.559 ευρώ ανά απασχολούμενο όσον αφορά τον κλάδο θαλάσσιας αλιείας και σε περίπου 33.408 ευρώ ανά απασχολούμενο στον κλάδο υδατοκαλλιέργειας. Το 2023, η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία του κλάδου θαλάσσιας αλιείας ανήλθε σε 831,7 εκατ. ευρώ με μέση προστιθέμενη αξία ανά απασχολούμενο στα 27.756 ευρώ, ενώ εκείνη της υδατοκαλλιέργειας ανήλθε σε 255,81 εκατ. ευρώ, με μέση αξία ανά απασχολούμενο στα 31.038 ευρώ.

Ο τομέας των ιχθυηρών στην Ισπανία αποτελεί έναν από τους θεμελιώδεις κλάδους της ισπανικής οικονομίας, με αρκετά καλές προοπτικές ανάπτυξης. Ωστόσο, η οικονομική κρίση και η σχετική μείωση της εγχώριας κατανάλωσης τα τελευταία χρόνια, σε συνδυασμό με τον αυξανόμενο ανταγωνισμό που προέρχεται από χώρες της Ασίας και της Αφρικής που καταλαμβάνουν ολοένα μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς λόγω αφ' ενός των χαμηλών τιμών τους και αφ' ετέρου της ανάγκης εύρεσης νέων αλιευτικών οδών, αποτελούν πρόκληση για τον ισπανικό κλάδο. Σημειωτέον, σήμερα η Ισπανία διαθέτει ένα από τα πιο αυστηρά συστήματα ελέγχου και επίβλεψης της αλιείας στον κόσμο, ενώ χαρακτηριστική είναι η αφοσίωσή της στην καταπολέμηση της παράνομης αλιείας. Ένας πρόσθετος παράγοντας που έχει προβληματίσει διαχρονικά τους εκπροσώπους του κλάδου υπήρξε η διατήρηση του ΦΠΑ των ιχθυηρών σε αρκετά υψηλά επίπεδα, συγκεκριμένα στο 10%, ακόμη και σε περιόδους που εφαρμόστηκαν μειωμένοι -έως και μηδενικοί συντελεστές- σε αρκετές κατηγορίες τροφίμων.

1. Προσφορά

Κατ' αρχάς επισημαίνεται ότι η συγκρότηση των στοιχείων από το ισπανικό Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων διαχωρίζει την θαλάσσια αλιεία από την υδατοκαλλιέργεια. Έτσι, ενώ ο πρώτος όρος αναφέρεται στην αλιεία είτε σε εσωτερικά είτε σε θαλάσσια ύδατα, ο δεύτερος αφορά την πρωτογενή δραστηριότητα καλλιέργειας ιχθύων και λοιπών θαλασσινών ειδών και διαφέρει από τον όρο ιχθυοκαλλιέργεια που χρησιμοποιείται όταν η υδατοκαλλιέργεια αφορά αποκλειστικά και μόνο ψάρια, αποκλειόμενων των λοιπών ειδών (λ.χ. οστρακοειδών). Τέλος, η υδατοκαλλιέργεια, όπως είναι φυσικό, διαχωρίζεται σε υδατοκαλλιέργεια χερσαίων (λιμνών, ποταμών κλπ.) και θαλάσσιων υδάτων.

1.1 Θαλάσσια αλιεία

Η Ισπανία διαθέτει ικανό αλιευτικό στόλο που την κατατάσσει μεταξύ των πρώτων χωρών διεθνώς,

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

τόσο εντός όσο και εκτός της Ε.Ε. Αν και τα τελευταία χρόνια ο αλιευτικός στόλος της Ισπανίας βαίνει μειούμενος, το έτος 2023 αντιπροσώπευε το 12,1% του συνολικού αλιευτικού στόλου της Ε.Ε., ευρισκόμενος στην τρίτη θέση μετά την Ιταλία και την Ελλάδα με 8.549 σκάφη, έναντι 70.408 σκαφών συνολικά στις χώρες Ε.Ε. το 2023 (στοιχεία EUROSTAT).

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων της Ισπανίας, το 2022 (τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία) αλιεύθηκαν 807.195 τόνοι ψαριών, οστρακοειδών και μαλακίων, τα οποία προορίστηκαν στο σύνολό τους για κατανάλωση και όχι για επεξεργασία και μετατροπή σε ιχθυάλευρα. Από τα εν λόγω αλιεύματα, 324.622 τόνοι προορίστηκαν για πώληση ως νωπά, ενώ 479.237 τόνοι αλιευμάτων καταψύχθηκαν.

Αλίευση ανά τρόπο αποθήκευσης και είδος, βάρος και αξία, 2022

Συντήρηση, προορισμός και είδος		2022	
		Βάρος (σε τόνους)	Αξία (σε χιλιάδες €)
Φρέσκα	Ιχθυηρά	284.176	755.066,47
	Οστρακοειδή	9.720	129.490,36
	Μαλάκια	30.035	152.729,71
	Άλλα	691	7.789,68
	Σύνολο	324.622	1.045.076,22
Κατεψυγμένα ή άλλος τρόπος αποθήκευσης	Ιχθυηρά	441.941	881.581,02
	Οστρακοειδή	6.281	65.588,90
	Μαλάκια	31.016	71.471,02
	Σύνολο	479.237	1.018.640,94
Συνολική κατανάλωση από άνθρωπο		803.860	2.063.717,15
Άλλη μορφή κατανάλωσης		3.336	2.028,42
Σύνολο		807.195	2.065.745,57

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων Ισπανίας

Όσον αφορά τις περιοχές αλίευσης, η Ισπανία αλιεύει κυρίως από τη Μεσόγειο και τον Ατλαντικό Ωκεανό. Για το 2023, τα ισπανικά αλιευτικά ψάρεψαν ιχθυηρά συνολικής αξίας 278,31 εκατ. ευρώ από τη Μεσόγειο και 720,55 εκατ. ευρώ από τον Βόρειο Ατλαντικό Ωκεανό, ενώ από τις λοιπές θαλάσσιες περιοχές, κυρίως από τον Ινδικό Ωκεανό, η αξία των αλιευμάτων το 2023 ανήλθε σε 808,05 εκατ. ευρώ. Τα συνολικά έσοδα από τη θαλάσσια αλιεία το 2023 ανήλθαν σε 1,807 δισ. ευρώ, έναντι 2,092 δισ. ευρώ το 2022.

Οι εκτιμήσεις για την παραγωγή του κλάδου παραμένουν σταθερές για τα επόμενα χρόνια. Η καταπολέμηση της παράνομης αλιείας αποτελεί τα τελευταία χρόνια προτεραιότητα για την Ισπανία που βρίσκεται αντιμέτωπη με την πιθανότητα συρρίκνωσης του διεθνούς μεριδίου αγοράς της, λόγω της ανόδου του ανταγωνισμού από αλιευτικά προϊόντα χαμηλών τιμών,

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

δεδομένου του ότι παρατηρείται έντονα το φαινόμενο της υπεραλίευσης και της παράνομης αλιείας. Ειδικότερα, αλιείς από χώρες της Ασίας και της Αφρικής που δεν εφαρμόζουν νομοθεσίες ρυθμιστικές των επιτρεπόμενων περιόδων και ειδών αλίευσης, αφ' ενός προκαλούν ανισορροπίες στους πληθυσμούς των αλιευόμενων ειδών και αφ' ετέρου εξαγουν σε εξαιρετικά χαμηλές τιμές, σε σημείο που ζημιώνει τους Ισπανούς παραγωγούς, οι οποίοι δεν είναι σε θέση να ανταγωνιστούν αυτά τα επίπεδα τιμών. Οι επιπτώσεις του φαινομένου αυτού σε συνδυασμό με τη μείωση της εγχώριας κατανάλωσης, υπάρχουν φόβοι πως θα οδηγήσουν σε συρρίκνωση του κλάδου.

Η θαλάσσια αλιεία διαδραματίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην οικονομία της Ισπανίας, αφού μόνο από την αλίευση κόκκινου τόνου εξαρτώνται πολλές οικογένειες στην Ανδαλουσία, την Καταλονία, τη Μούρθια και τη Χώρα των Βάσκων. Η ανησυχία για το μέλλον του κλάδου σχετίζεται τόσο με τη μείωση του στόλου και τη συρρίκνωση του περιθωρίου κέρδους λόγω του έντονου ανταγωνισμού προερχόμενου από τρίτες χώρες, όσο και με εγχώρια μέτρα φορολόγησης που μειώνουν ακόμη περισσότερο την κατανάλωση.

1.2 Υδατοκαλλιέργειες

Από τα τέλη της δεκαετίας του 1960, η Ισπανία κατείχε ήδη σημαντική θέση στην παγκόσμια παραγωγή ιχθυερών, βασίζοντας τότε την αλιεία της κυρίως σε ύδατα τρίτων χωρών. Από τη δεκαετία του 1970, αντιμέτωπη με τις περιορισμένες δυνατότητες που της προσέφερε ο τομέας της παραδοσιακής αλιείας, η Ισπανία ξεκίνησε να στρέφει την προσοχή της στις υδατοκαλλιέργειες που, αν και είχαν ήδη ξεκινήσει να αναπτύσσονται ραγδαία, δεν κατάφεραν για αρκετά χρόνια να ισορροπήσουν τη μείωση της αλιευτικής δραστηριότητας. Σήμερα οι υδατοκαλλιέργειες αποτελούν σημαντικό κομμάτι της πρωτογενούς παραγωγής της ισπανικής οικονομίας.

Η Ισπανία διαθέτει μεγάλη ποικιλία υδάτινων πόρων, τους οποίους μπορεί να αξιοποιήσει για τη δημιουργία υδατοκαλλιεργειών, είτε θαλάσσιων είτε χερσαίων (λίμνες, ποτάμια κλπ.). Στην ισπανική ακτογραμμή συνολικού μήκους 8.000 χλμ. προστίθενται εννέα μεγάλα ποτάμια και λίμνες με χωρητικότητα μεγαλύτερη των 55.000 κυβικών μέτρων νερού, που προσφέρουν εξαιρετικές προοπτικές για την καλλιέργεια σε αυτά. Οι υπάρχουσες εγκαταστάσεις έχουν σχεδιαστεί, ώστε να είναι κατάλληλες για τα είδη, τα οποία προορίζονται να καλλιεργηθούν σε αυτές. Αναφορικά με την συνολική ποσότητα παραγωγής, το 2023 η Ισπανία κατατάσσεται πρώτη στην Ε.Ε. και τέταρτη στον ευρύτερο χώρο της Ευρώπης (μετά τις Νορβηγία, Ισλανδία και Τουρκία) με 941,24 χιλ. τόνους. Η συνολική προστιθέμενη αξία του κλάδου υδατοκαλλιεργειών και αλιείας στο ισπανικό ΑΕΠ κατατάσσει την Ισπανία 2^η στον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο πίσω από τη Νορβηγία, με 1,37 δισ. ευρώ το 2022. Το 2023, η συνολικά ακαθάριστη προστιθέμενη αξία αλιείας / υδατοκαλλιέργειας στην Ισπανία ανήλθε σε 1,087 δισ. ευρώ.

Ειδικότερα στον κλάδο των υδατοκαλλιεργειών, η Ισπανία το 2023 κατατάσσεται 2^η στην Ε.Ε. πίσω από τη Γαλλία και 4^η στην διευρυμένη Ευρώπη (πίσω από τις Νορβηγία, Τουρκία, Γαλλία και μπροστά από την Ελλάδα) με 801.665,86 χιλ. ευρώ και την 3^η θέση -πίσω από τις Νορβηγία και Τουρκία- όσον αφορά την παραγωγή, η οποία ανήλθε σε 242.753,52 τόνους ψαριών, καρκινοειδών, μαλακίων και λοιπών θαλασσινών ιχθυοκαλλιεργειών. Επιπλέον, η Ισπανία

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

κατέλαβε την τρίτη θέση σε ευρύτερο ευρωπαϊκό επίπεδο, με βάση στοιχεία του 2023, πίσω από τις Νορβηγία και Ισλανδία, σε όγκο αλιευμάτων ιχθυερών με 698.485,88 τόνους (στοιχεία EUROSTAT).

Υδατοκαλλιέργειες στην Ισπανία ανά τύπο εγκατάστασης 2022-2023

			2022		2023	
Τύπος Υδατοκαλλιέργειας	Προέλευση του νερού	Είδος	Αξία (σε χιλιάδες €)	Εμπορικό μέγεθος (χιλιάδες κιλά)	Αξία (σε χιλιάδες €)	Εμπορικό μέγεθος (χιλιάδες κιλά)
Θαλάσσιες εγκαταστάσεις	Από τη θάλασσα	Ιχθυηρά	540.118,64	58.401,53	522.092,33	64.272,07
		Οστρακοειδή	*	*	0,0	0,0
		Μαλάκια	163.960,10	193.896,95	133.516,78	157.268,83
		Άλλα	*	*	0,0	0,0
		Υδρόβια φυτά	1.734,42	13,95	2.183,92	20,18
		Σύνολο	705.883,15	252.315,50	687.793,04	221.561,09
	Από μεσοπαλιρροϊκή υφάλμυρη ζώνη	Ιχθυηρά	26.056,39	2.763,17	20.533,64	2.270,31
		Οστρακοειδή	2.612,02	374,15	2.708,20	347,85
		Μαλάκια	6.406,54	633,94	11.340,23	979,61
		Άλλα	*	*	*	*
		Υδρόβια φυτά	*	*	*	*
		Σύνολο	35.192,10	3.790,79	34.582,07	3.597,77
	Σύνολο	Ιχθυηρά	566.175,03	61.164,71	572.625,96	66.542,39
		Οστρακοειδή	*	*	2.708,20	347,85
		Μαλάκια	170.366,65	194.530,89	144.857,01	158.248,44
		Άλλα	*	*	*	*
		Υδρόβια φυτά	1.851,56	*	*	*
		Σύνολο	741.075,25	256.106,29	720.191,18	225.138,68
Χερσαίες Εγκαταστάσεις	Από την ηπειρωτική ζώνη	Ιχθυηρά	67.746,32	16.856,59	83.200,34	17.893,92
		Οστρακοειδή	*	*	*	*
		Μαλάκια	*	*	0,00	0,0
		Υδρόβια φυτά	247,05	1,82	296,59	2,35
		Σύνολο	68.276,57	16.879,41	83.496,93	17.896,27
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			809.351,82	272.985,71	806.300,81	243.098,30

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων * Στοιχεία μη διαθέσιμα για λόγους εμπιστευτικότητας

Το 2023 λειτούργησαν συνολικά 5.204 εγκαταστάσεις καλλιέργειας και αναπαραγωγής και 4.908 εγκαταστάσεις παραγωγής ιχθυερών στην Ισπανία. Η συντριπτική πλειονότητα αυτών ευρίσκεται

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

στη θάλασσα. Στον κατωτέρω πίνακα διακρίνεται εξάλλου η διαχρονική μείωση του αριθμού των εγκαταστάσεων κατά την υπό εξέταση περίοδο (2021-2023).

Εγκαταστάσεις Υδατοκαλλιέργειών στην Ισπανία, 2021-2023

	2021		2022		2023	
	Εγκαταστάσεις Καλλιέργειας	Εγκαταστάσεις παραγωγής	Εγκαταστάσεις Καλλιέργειας	Εγκαταστάσεις παραγωγής	Εγκαταστάσεις Καλλιέργειας	Εγκαταστάσεις παραγωγής
Θαλάσσιες	5.169	5.039	5.045	4.908	5.031	4.761
Χερσαίες	174	143	177	149	173	147
Σύνολο	5.343	5.182	5.222	5.057	5.204	4.908

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Η Κοινότητα της Γαλικίας έχει τα μεγαλύτερα έσοδα από υδατοκαλλιέργειες, ακολουθούμενη από τις Κοινότητες της Μούρθια, της Βαλένθια, της Καταλονίας και της Ανδαλουσίας. Η συνολική αξία των παραγόμενων ιχθυηρών από τις πέντε αυτές Κοινότητες για το 2023 ανερχόταν στα 722,452 εκατ. ευρώ, αποτελώντας το 83,5% της αξίας της συνολικής παραγωγής.

Παραγόμενη αξία ιχθυοκαλλιέργειών ανά Κοινότητα και φάση παραγωγής, 2023

Κοινότητα	Αξία (€)		
	Σύνολο	Φάση 1,2,3,5	Φάση 4 προς κατανάλωση
Γαλικία	255.451.142	18.402.356	237.048.785
Πριγκιπάτο της Αστουρίας	5.306.920	104.451	5.202.469
Καντάμπρια	707.313	0,0	707.313
Χώρα των Βάσκων	0,0	0,0	0,0
Αυτόνομη Κοινότητα της Ναβάρρα	4.446.030	0,0	4.446.030
ΡΙόχα	8.591.564	0,0	8.591.564
Αραγωνία	14.527.626	7.363.259	7.164.368
Καστίλλη και Λεόν	26.748.888	2.230.147	24.518.741
Καστίλλη - Λα Μάντσα	6.270.253	735.365	5.534.888
Εστρεμαδούρα	161.979	53.215	108.763
Καταλονία	107.575.198	735.064	106.840.134
Κοινότητα της Βαλένθια	121.102.808	1.804.757	119.298.050
Βαlearίδες Νήσοι	20.202.150	19.630.569	571.581
Ανδαλουσία	80.796.668	5.555.900	75.240.767
Μούρθια	157.525.869	0,00	82.408.798
Κανάριες Νήσοι	56.185.893	0,00	56.185.893
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	865.600.302	59.299.492	806.300.810

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Οι στατιστικές που καταρτίσθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων της Ισπανίας, δείχνουν ότι ο αριθμός των ετήσιων μονάδων εργασίας (UTA) στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας στην Ισπανία ανέρχονταν το 2023 στις 5.854, έναντι 5.878 μονάδων το 2022. Οι περισσότερες από αυτές είναι μη μισθωτές (αυτοαπασχολούμενοι) και προέρχονται κυρίως από τον υποκλάδο των μυδιών και από την Αυτόνομη Κοινότητα της Γαλικίας. Το 2023 απασχολήθηκαν στον κλάδο συνολικά 8.209 άτομα, έναντι 10.254 ατόμων το 2022, 11.364 το 2021 και 12.478 το 2020.

2. Κατανάλωση και πωλήσεις

Πέραν από ευμεγέθους παραγωγός, η Ισπανία υπήρξε ανέκαθεν και σημαντικός καταναλωτής ιχθυηρών. Με βάση στοιχεία έτους 2020, τοποθετείται, όσον αφορά την κατά κεφαλήν κατανάλωση στην δεύτερη θέση στην Ε.Ε. μετά την Πορτογαλία και στην 23^η θέση παγκοσμίως μετά από χώρες όπως οι Μαλδίβες, η Ισλανδία, το Μακάο, το Κιριμπάτι, το Χονγκ Κονγκ, η Αντίγκουα και Μπαρμπούντα, η Ν. Κορέα, η Μαλαισία, οι Σεϋχέλλες, η Νορβηγία, η Μικρονησία, η Ιαπωνία και η Καμπότζη. Η οικονομική κρίση της προηγούμενης δεκαετίας αλλά και των τελευταίων ετών εξαιτίας της πανδημίας επέδρασε αρνητικά στην κατανάλωση ιχθυηρών, η οποία φαίνεται να ανακάμπτει σταδιακά ωστόσο στα χρόνια μετά την πανδημία.

Κατανάλωση: Όσον αφορά τα ιχθυηρά (φρέσκα ψάρια, κατεψυγμένα, μαλάκια, οστρακοειδή και κονσερβοποιημένα είδη), η κατανάλωση των νοικοκυριών το 2023 ανήλθε σε 875,56 χιλ. τόνους και μειώθηκε κατά 1,15% σε ποσότητες σε σύγκριση με το 2022. Η κατά κεφαλήν κατανάλωση ιχθυηρών ανήλθε το 2023 σε 18,92 κιλά ανά άτομο, ενώ η συνολική δαπάνη των νοικοκυριών για αγορά ιχθυηρών ήταν το 2023 της τάξεως των 9,361 δισ. ευρώ (αύξηση 5,91% έναντι του 2022), με αύξηση της μέσης τιμής κατά 7,11% στα €10,69 / κιλό. Η κατανάλωση νωπών ψαριών αυξήθηκε το 2023 κατά 6,97% σε αξία και κατά 0,33% σε ποσότητα, αντιπροσωπεύοντας το 38,4% του συνολικού όγκου των ιχθυηρών που καταναλώθηκαν και το 41,4% της συνολικής αξίας που δαπανήθηκε, αντίστοιχα. Όσον αφορά τα νωπά μαλάκια και οστρακοειδή, η κατανάλωσή τους μειώθηκε το 2023 κατά 0,69% σε αξία και κατά 6,02% σε ποσότητα σε σύγκριση με το 2022. Αύξηση παρουσίασε το 2023 η κατανάλωση στις κατηγορίες των κατεψυγμένων ψαριών κατά 5,45% σε αξίες, αλλά μείωση κατά 1,57% σε ποσότητες, ενώ στην κατηγορία κατεψυγμένων μαλακίων και οστρακοειδών καταγράφηκε αύξηση της τάξεως του 0,49% σε αξίες και μείωση κατά 4,81%% σε ποσότητες. Η κατανάλωση κονσερβοποιημένων ψαριών και μαλακίων παρουσίασε το 2023 άνοδο κατά 9,91% σε αξίες και κατά 0,36% σε ποσότητες.

Η μέση ετήσια κατά κεφαλήν κατανάλωση νωπών ψαριών το 2023 ανήλθε σε 7,84 κιλά, νωπών θαλασσινών και μαλακίων σε 2,54 κιλά, κατεψυγμένων ψαριών σε 2,14 κιλά και κατεψυγμένων θαλασσινών και μαλακίων σε 1,67 κιλά. Οι σημαντικότεροι καταναλωτές ιχθυηρών ανήκαν το 2023 στην ηλικιακή ομάδα άνω των 50 ετών, οι οποίοι καταναλώνουν αρκετά πάνω από το μέσο όρο ετήσιας κατά κεφαλή κατανάλωσης που ευρίσκεται στα 18,92 κιλά, με 21,02 κιλά για τα άτομα ηλικίας μεταξύ 50 και 64 ετών και 33,03 κιλά για τα άτομα ηλικίας 65 ετών και άνω. Η ανώτερη εισοδηματική τάξη το 2023 αντιπροσώπευε σε αξίες το 25,8% της συνολικής κατανάλωσης ιχθυηρών, ακολουθούμενη από την μεσαία με ποσοστό 25,1%, την κατώτερη με ποσοστό 21,4%,

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

την μεσαία ανώτερη με ποσοστό 14,5% και την μεσαία-κατώτερη με ποσοστό 13,1% της συνολικής κατανάλωσης. Η κατώτερη εισοδηματικά τάξη εμφάνισε πάντως το 2023 την υψηλότερη κατά κεφαλήν κατανάλωση, με 27,36 κιλά ιχθυηρών.

Γεωγραφικά, οι κάτοικοι της Αστούριας καταγράφουν την υψηλότερη κατά κεφαλήν κατανάλωση αλιευτικών προϊόντων, με πρόσληψη 24,35 κιλά ανά άτομο ετησίως, υπερβαίνοντας σημαντικά τον μέσο όρο της αγοράς (18,92 κιλά/άτομο/έτος). Σε ανάλογη κατάσταση υψηλής κατά κεφαλήν κατανάλωσης ιχθυηρών βρίσκονται οι κάτοικοι των Κοινοτήτων της Χώρας Βάσκων (24,11 κιλά), της Γαλικίας (23,69 κιλά), της Καστίλλης-Λεόν (22,10 κιλά) και της Ναβάρρας (21,40 κιλά). Στον αντίποδα, οι κάτοικοι των Καναρίων Νήσων είναι εκείνοι που καταναλώνουν τα λιγότερα θαλασσινά ανά άτομο το 2023, με πρόσληψη μόλις 15,25 κιλών, 4,5 κιλά κάτω από τον εθνικό μέσο όρο.

Τα νοικοκυριά υπολογίζεται ότι το 2022 (πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία) δαπάνησαν το 12% του διαθέσιμου για τη διατροφή εισοδήματός τους στην αγορά ιχθυηρών, πραγματοποιώντας μέση ετήσια δαπάνη της τάξεως των 191,58 ευρώ. Η περίοδος κατά την οποία σημειώνεται η μεγαλύτερη κατανάλωση είναι οι τελευταίοι μήνες του έτους και ιδίως η εορταστική περίοδος των Χριστουγέννων, όπου καταναλώνεται 50% περισσότερος όγκος σε σχέση με το υπόλοιπο έτος. Τα είδη που έχουν μεγαλύτερη απήχηση στο καταναλωτικό κοινό είναι ο τόνος, ο φρέσκος βακαλάος, οι σαρδέλες / γαύροι, η φρέσκια πέστροφα, η φρέσκια γλώσσα, το φρέσκο σκουμπρί, ο φρέσκος σολομός, το λαβράκι, η τσιπούρα, το καλκάνι και η πεσκανδρίτσα.

Πωλήσεις: Το έτος 2023, οι συνολικές πωλήσεις ιχθυηρών στην Ισπανία σε ποσότητες μειώθηκαν κατά 2,2%, αυξήθηκαν ωστόσο σε αξίες κατά 4,8%. Τα νωπά ψάρια ήταν η κατηγορία με τις καλύτερες επιδόσεις το 2023 (39,5% της συνολικής αξίας της αγοράς) με τον συνολικό όγκο εγχώριων πωλήσεων να μειώνεται κατά 0,5% αλλά την αξία τους να αυξάνεται κατά 6%, ακολουθούμενη από τα κονσερβοποιημένα θαλασσινά (μερίδιο 25,6% της αγοράς) που κατέγραψαν μείωση του όγκου των εγχώριων πωλήσεων κατά 0,4% αλλά άνοδο της αξίας κατά 9% σε σύγκριση με το 2022 και τα παρασκευασμένα θαλασσινά με αύξηση πωλήσεων σε όγκο (+1,1%) και σε αξίες (+5,7%), μικρό ωστόσο μερίδιο στην αγορά (μόλις 3,6% σε αξίες). Μειώσεις κατέγραψαν οι πωλήσεις σε όγκο των κατηγοριών κατεψυγμένων ψαριών (μερίδιο 9,2% της αγοράς) κατά 4% (αλλά με άνοδο της αξίας κατά 2,3%), των κατεψυγμένων θαλασσινών (μερίδιο 9,7% της αγοράς) κατά 6,3% (μείωση και της αξίας κατά 0,9%), αλλά και των νωπών θαλασσινών (μερίδιο 12,3% της αγοράς) κατά 6,3% (μείωση και της αξίας κατά 0,7%).

Η άνοδος των πωλήσεων ιχθυηρών κατά τα έτη μετά την πανδημία εκτιμάται ότι συνδέεται εν μέρει με την έντονη ανάκαμψη των καναλιών διανομής μετά την πανδημία, ενώ ο κλάδος στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην ευημερία του κλάδου εστίασης (Horeca) στη χώρα, με τις πωλήσεις να είναι επίσης στενά συνδεδεμένες με την εισερχόμενη τουριστική κίνηση. Αρκετοί εγχώριοι παραγωγοί ιχθυηρών, οι οποίοι εργάζονταν προ πανδημίας αποκλειστικά με καταστήματα εστίασης, μετά το ξέσπασμα της πανδημίας στράφηκαν προς την κατεύθυνση του λιανικού εμπορίου, προκειμένου να αντισταθμίσουν κινδύνους και ζημιές. Χαρακτηριστικό τέτοιο παράδειγμα αποτελεί Όμιλος

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Grupo Profand, ιδιοκτήτης σήμερα των Ιχθυοτροφείων Κεφαλονιάς, ο οποίος κατάφερε να αυξήσει σημαντικά την παρουσία του στο λιανεμπόριο με την επιτυχή του παρουσία στη μεγάλη αλυσίδα σουπέρ μάρκετ Mercadona.

Σύμφωνα με έγκυρους κλαδικούς αναλυτές, οι Ισπανοί καταναλωτές επιζητούν ολοένα και εντονότερα επιλογές βολικών συσκευασιών σε μικρότερες μορφές. Τα νωπά ψάρια και θαλασσινά συσκευασμένα σε δίσκους κερδίζουν χώρο στα ράφια των αλυσίδων λιανικής, είτε τέτοια καταστήματα στεγάζουν ειδικά τμήματα νωπών ιχθυηρών με ειδικά σημεία πώλησης, όπως οι αλυσίδες Mercadona και Alcampo, ή διαθέτουν αποκλειστικά συσκευασμένα φρέσκα ψάρια και θαλασσινά, όπως οι αλυσίδες Aldi και Lidl. Τα συσκευασμένα, έτοιμα προς αγορά ιχθυηρά προσελκύουν καταναλωτές που αναζητούν μικρές μερίδες κατάλληλες για ένα ή δύο άτομα και επιθυμούν να εξοικονομήσουν χρόνο και να αποφύγουν τον συνωστισμό σε ουρές. Έτσι, οι παραγωγοί ανταποκρίνονται στις ευκαιρίες ανάπτυξης για κατηγορίες υψηλής ζήτησης ψαριών και θαλασσινών σε δίσκους και επενδύουν στην εγκατάσταση νέων γραμμών συσκευασίας. Σημειώνεται ότι η λιανεμπορική αλυσίδα Mercadona, η μεγαλύτερη αλυσίδα σουπέρ μάρκετ στην Ισπανία, διαφοροποιεί την προσφορά της σε ψάρια και θαλασσινά προϊόντα, με αύξηση του χώρου στο ράφι για τα συσκευασμένα φρέσκα ψάρια και μεταβάλλοντας την επικέντρωσή της από τα κατεψυγμένα ψάρια παραγωγής καθετοποιημένων προμηθευτών της σε διάφορους μικρότερους εξειδικευμένους προμηθευτές, διατηρώντας παράλληλα το ευρύ προσφορά νωπών ψαριών και θαλασσινών σε ειδικευμένα σημεία πώλησης εντός των καταστημάτων.

Παρά τις σχετικά υψηλές τιμές τους στα ράφια των λιανεμπορικών καταστημάτων, ο σολομός Νορβηγίας και ο μπακαλιάρος υψηλής ποιότητας αποτελούν εξαιρετικά δημοφιλή ιχθυηρά προϊόντα μεταξύ των Ισπανών καταναλωτών. Ο σολομός βρίσκεται στο μενού σχεδόν κάθε ισπανικού εστιατορίου, ενώ ο νορβηγικός μπακαλιάρος προσελκύει την προσοχή των καταναλωτών ολόκληρο το χρόνο και επομένως έχει δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης. Ως αποτέλεσμα των ανησυχιών και των μέτρων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, με την αύξηση των απαιτήσεων σε υποδομές και υπηρεσίες logistics, αλλά και, πιο πρόσφατα, με την αναταραχή που έχει προκαλέσει στο διεθνές εμπορικό σύστημα η νέα εμπορική πολιτική των ΗΠΑ, η κατανάλωση φρέσκων ψαριών και θαλασσινών στην Ισπανία αναμένεται να επικεντρωθεί περισσότερο στα τοπικά παραγόμενα προϊόντα κατά τα προσεχή χρόνια, ενώ όσον αφορά τα εισαγόμενα ψάρια και θαλασσινά, τα κατεψυγμένα προϊόντα είναι πιθανό να κερδίσουν μεγαλύτερο έδαφος στην ισπανική αγορά.

Προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί η εξάρτηση από τα αλιεύματα ψαριών και θαλασσινών αναμένεται να δοθεί έμφαση στην υδατοκαλλιέργεια, ώστε να επιτευχθούν σταθεροί όγκοι παραγόμενων πρώτων υλών. Ένα από τα χαρακτηριστικά παραδείγματα ανάπτυξης νέων τύπων υδατοκαλλιεργειών αποτελεί το επενδυτικό project μονάδας εκτροφής χταποδιών από την ισπανική πολυεθνική Pescanova στις Κανάριες Νήσους. Σημειώνεται ότι στην περίοδο 2001-2023 το ισπανικό Κράτος, μέσω του Υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων, έχει χρηματοδοτήσει 49 Εθνικά Σχέδια, στα οποία συμμετείχαν πάνω από 90 φορείς με σκοπό την υλοποίηση έργων βασισμένων σε νέες τεχνικές, επιστημονικές και οργανωτικές γνώσεις για την ενίσχυση της

υδατοκαλλιέργειας στην Ισπανία. Οι θεματικοί υποκλάδοι στους οποίους επικεντρώνονται οι χρηματοδοτήσεις είναι οι ακόλουθοι: (α) διατροφή των ιχθυηρών, (β) υγεία και καλή διαβίωση των ιχθυηρών, (γ) γενετική και γονιδιωματική, (δ) φυσιολογία και αναπαραγωγή, (ε) μηχανική και διαχείριση, (στ) περιβάλλον και μετριασμός ή προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, (ζ) οικονομικές και κοινωνικές πτυχές, (η) παραγωγή κυανοβακτηρίων, μικροφυκών και αγγειόσπερμων.

Κορυφαίος παίκτης της εγχώριας αγοράς στα ψάρια και τα θαλασσινά όλων των ειδών συνολικά είναι ο Όμιλος Pescanova, ακολουθούμενος από τους Ομίλους Iberconsa (Grupo Ibérica de Congelados) και Pescapuerta, ενώ πολύ σημαντικοί Όμιλοι είναι επίσης οι Importaco Casa Pons, Grupo Profand, Worldwide Fishing Company, Distribuidora Mariscos Rodríguez, Nudisco, Iceland Seafood Ibérica, Frime, Actemca, Calvo Distribución Alimentaria.

3. Διανομή

Το 2023, το 50,6% του συνόλου των ιχθυηρών, μαλακίων και οστρακοειδών στην Ισπανία διανεμήθηκε μέσω σουπερμάρκετ, με τη μέση τιμή να είναι χαμηλότερη από τα περισσότερα από τα λοιπά κανάλια διανομής, στα 10,38 ευρώ ανά κιλό. Επίσης, σημαντικά μερίδια μεταξύ των καναλιών διανομής κατέχουν τα παραδοσιακά καταστήματα – ιχθυοπωλεία, οι αλυσίδες υπεραγορών και οι εκπτωτικές αλυσίδες, με ποσοστά 21,5%, 12,8% και 10% αντίστοιχα και μέσες τιμές διάθεσης των προϊόντων στα 11,42, στα 10,93 και στα 10,15 ευρώ αντίστοιχα.

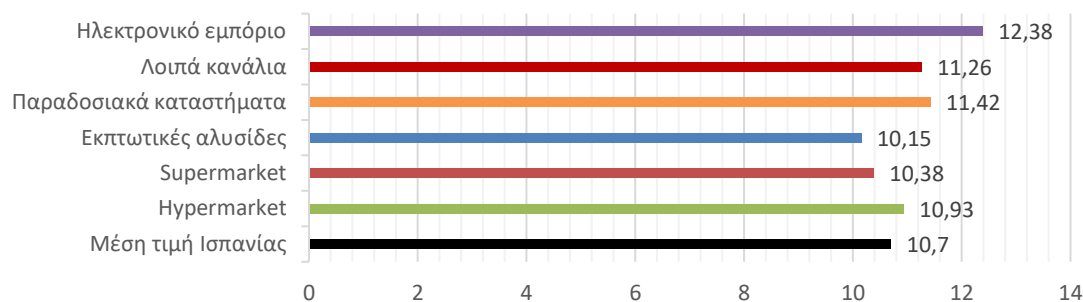

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

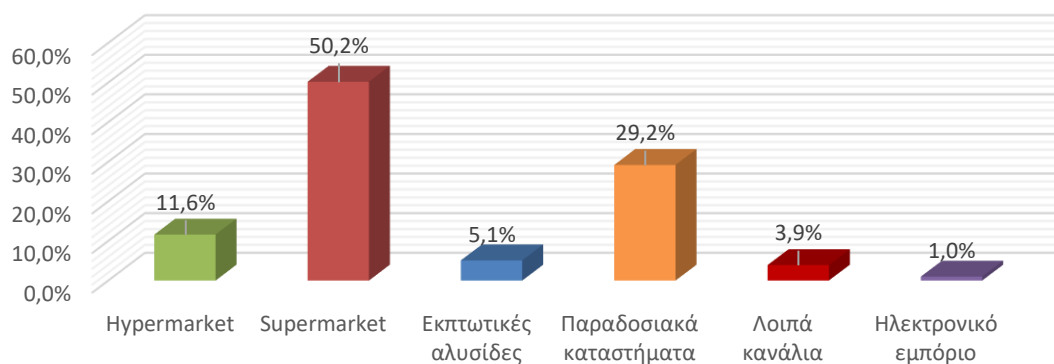
Μέση τιμή ιχθυηρών ανά κανάλι διανομής σε ευρώ ανά κιλό 2023

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Όσον αφορά τα φρέσκα ψάρια, οι αλυσίδες σούπερ μάρκετ κατέχουν ηγετικό μερίδιο στη διανομή με 50,2%, ακολουθούμενες από τα παραδοσιακά καταστήματα με μερίδιο 29,2%. Η μέση τιμή πώλησης νωπών ψαριών ανήλθε το 2023 στα 9,94 ευρώ / κιλό. Στα σούπερ μάρκετ η μέση τιμή ανήλθε σε 9,56 ευρώ / κιλό ενώ στα παραδοσιακά καταστήματα στα 10,64 ευρώ / κιλό.

Κατανομή καναλιών διανομής νωπών ψαριών 2023

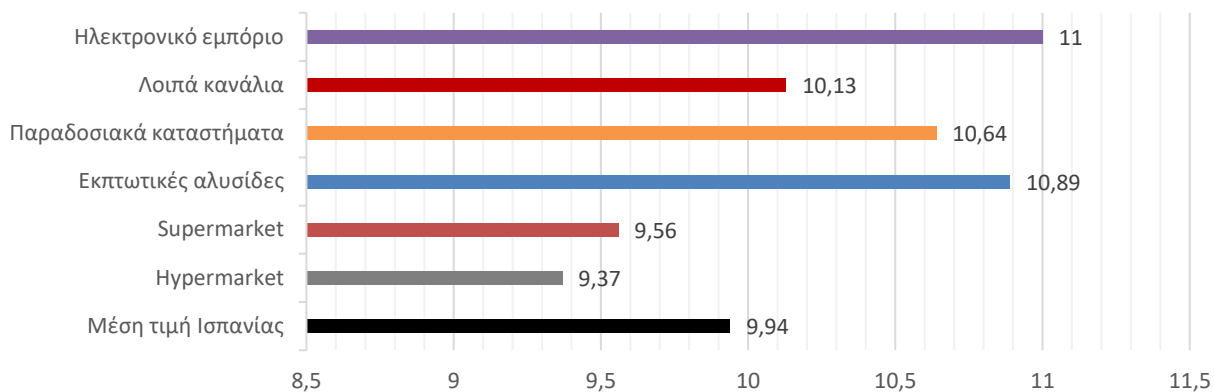

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

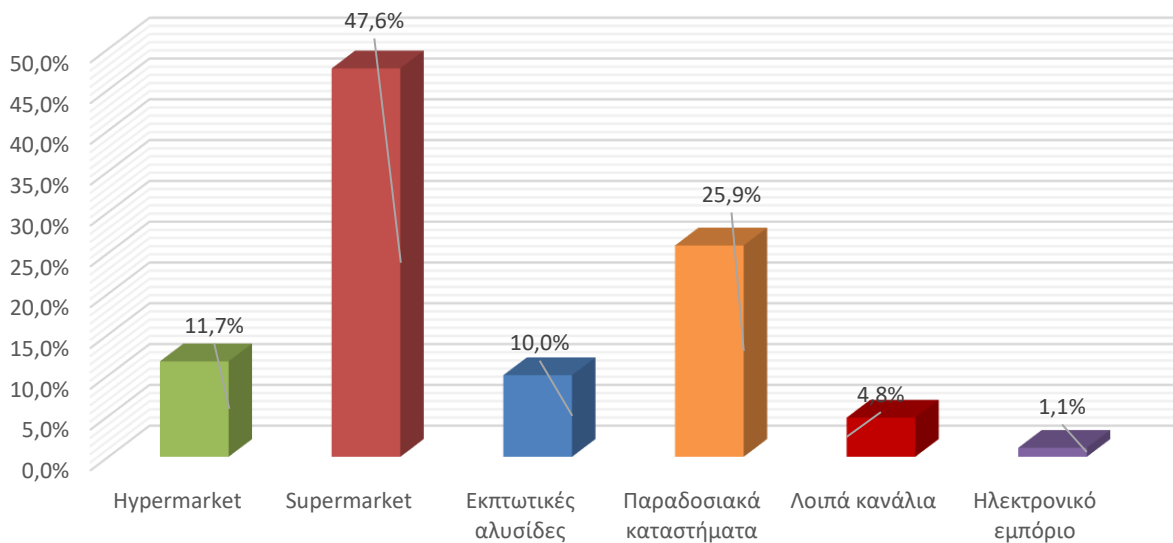
Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Μέση τιμή νωπών ψαριών ανά κανάλι διανομής σε ευρώ ανά κιλό 2023

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Κανάλια διανομής νωπών θαλασσινών 2023

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Στα νωπά θαλασσινά, από απόψεως καναλιών διανομής υπερτερούν οι αλυσίδες σούπερ μάρκετ με μερίδιο 47,6%, ακολουθούμενες από τα παραδοσιακά καταστήματα με μερίδιο 25,9%, τις υπεραγορές (μερίδιο 11,7%) και τις εκπαιτωτικές αλυσίδες (μερίδιο 10%), με μέσες τιμές διάθεσης στα 10,10 ευρώ, 12,15 ευρώ, 10,19 ευρώ και 9,09 ευρώ το κιλό, αντίστοιχα.

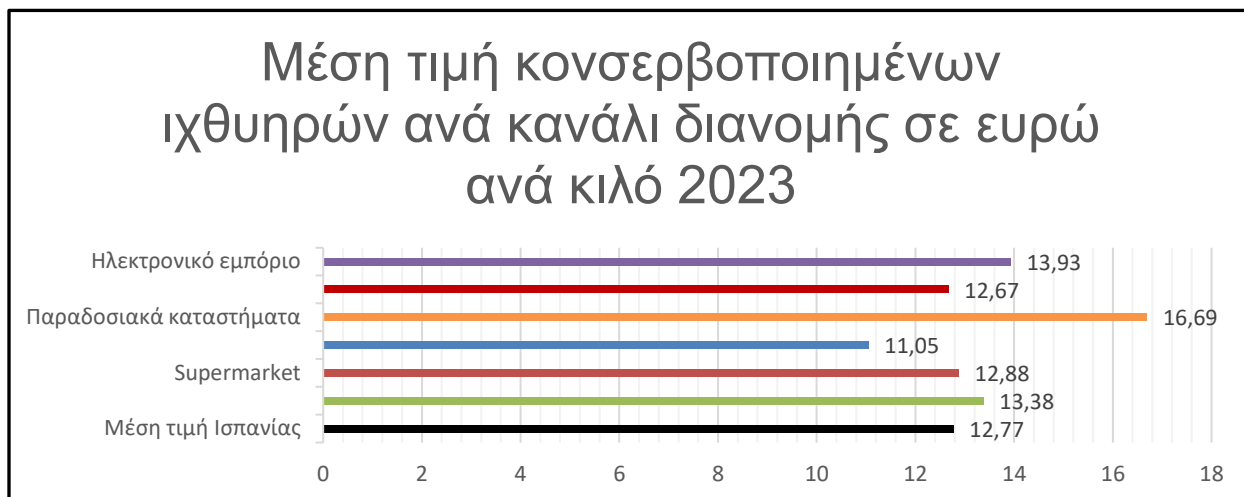
Στα κονσερβοποιημένα ιχθυηρά, περισσότερο από το μισό του συνόλου (53,3%) των προϊόντων διατέθηκε το 2023 στα καταστήματα σούπερ μάρκετ σε μέση τιμή 12,88 ευρώ ανά κιλό. Τις αλυσίδες σούπερ μάρκετ ακολουθούν από απόψεως μεριδίων αγοράς οι υπεραγορές (μερίδιο 19%) και οι εκπαιτωτικές αλυσίδες (μερίδιο 17,2%).

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

4. Απασχόληση και στόλος

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του ισπανικού Υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων, το 2023 απασχολήθηκαν στον κλάδο της αλιείας και υδατοκαλλιέργειών συνολικά περίπου 38.200 άτομα, εκ των οποίων 29.960 άτομα στον κλάδο αλιείας και 8.240 άτομα στις υδατοκαλλιέργειες. Μεγάλο μέρος των απασχολούμενων εργάζεται ως ελεύθεροι επαγγελματίες (όχι μισθωτή σχέση). Η διαχρονική εξέλιξη της απασχόλησης στον τομέα υποδεικνύει σχετική συρρίκνωσή του, δεδομένης της σταδιακής μείωσης των θέσεων εργασίας κάθε έτος (απασχολούμενοι ανέρχονταν σε 43.600 άτομα το 2020, σε 43.468 άτομα το 2021 και σε 40.740 άτομα το 2022).

Όσον αφορά τον ισπανικό αλιευτικό στόλο, αυτός μειώνεται με τα χρόνια τόσο σε αριθμό σκαφών όσο και σε ισχύ. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με στοιχεία του ισπανικού Υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων, το 2023 τα ισπανικά σκάφη ήταν 8.549 και η συνολική τους ισχύς έφθανε τα 753.428 KW, έναντι 8.657 σκαφών συνολικής ισχύος 759.074 KW το 2022.

Το 2023, το 49,11% του συνόλου των νηολογημένων αλιευτικών σκαφών δραστηριοποιείται στην περιοχή της Γαλικίας, ενώ ακολουθεί η Ανδαλουσία (16,53%), οι Κανάριες Νήσοι (8,59%), η Καταλονία (7,22%) και η Βαλένθια (5,83%). Το 73% του ισπανικού αλιευτικού στόλου είναι μικρά παράκτια σκάφη μήκους κάτω των 12 μέτρων. Στον κλάδο της θαλάσσιας αλιείας, ο αριθμός των αλιευτικών εκμεταλλεύσεων το 2022 έφτασε τις 7.635 που παρείχαν απασχόληση σε 30.494 άτομα ή 23.380 μονάδες δυναμικού πλήρους απασχόλησης (UTA). Στον κλάδο της υδατοκαλλιέργειας, ο αριθμός των εκμεταλλεύσεων το 2022 ανήλθε σε 5.222 οι οποίες παρείχαν απασχόληση σε 10.253 άτομα ή 5.878 μονάδες δυναμικού πλήρους απασχόλησης.

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΣΚΑΦΩΝ

	2021	2022	2023
Αριθμός σκαφών	8.732	8.657	8.549
Αριθμός απασχολούμενων στην θαλάσσια αλιεία	32.104	30.494	29.960
Αριθμός απασχολούμενων στην υδατοκαλλιέργεια	11.364	10.253	8.240

Πηγή: Registro Europeo de Buques, Ισπανικό Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας, Τροφίμων

5. Εμπόριο

Σύμφωνα με ιστορικά στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων που βασίζονται σε στοιχεία των ισπανικών τελωνειακών Αρχών, οι εισαγωγές προϊόντων υδρόβιας προέλευσης στην Ισπανία διατηρήθηκαν κατά την περίοδο 2005-2018 σε επίπεδα σταθερά υψηλότερα των 4,5 δισ. ευρώ, ενώ το 2018 οι εισαγωγές ξεπέρασαν τα 7,25 δισ. ευρώ καταγράφοντας τότε ιστορικά υψηλό επίπεδο. Από την άλλη πλευρά, οι εξαγωγές της Ισπανίας, από το 2005 υπερβαίνουν σταθερά τα 2 δισ. ευρώ, ενώ το 2018 αυτές είχαν ανέλθει στο ιστορικά υψηλό τότε επίπεδο των 4,2 δισ. ευρώ. Γενικά έχει παρατηρηθεί συνεχής αύξηση στις εισαγωγές και τις εξαγωγές της Ισπανίας από το έτος 2014, τόσο σε αξίες όσο και σε ποσότητες, με εξαίρεση την ελαφρά οπισθοχώρηση που παρατηρήθηκε το 2023, οπότε οι ισπανικές εξαγωγές ιχθυερών ανήλθαν σε αξία σε 5,476 δισ. ευρώ και σε όγκο σε 1,146 εκατ. τόνους, ενώ οι εισαγωγές ιχθυερών ανήλθαν σε αξία σε 8,433 δισ. ευρώ και σε ποσότητα σε 1,693 εκατ. τόνους, με την αξία του εμπορικού ελλείμματος του κλάδου να ανέρχεται το 2023 σε 2,95 δισ. ευρώ (μείωση 21,4% σε σχέση με το 2022). Αξιοσημείωτο είναι ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των εισαγωγών της χώρας σε ιχθυερά - πέραν των νωπών ψαριών- προέρχεται από τρίτες χώρες εκτός της Ε.Ε., ενώ αντίθετα η Ισπανία εξάγει ιχθυερά κυρίως στην ευρωπαϊκή αγορά, πέραν των κατεψυγμένων ψαριών.

5.1 Εισαγωγές

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ισπανικού Υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων, το 2023 μειώθηκε τόσο ο όγκος των ισπανικών εισαγωγών ιχθυερών κατά 5,15%, όσο και η αξία τους κατά ποσοστό 7,65%. Η Ισπανία εισήγαγε συνολικά 230.135 τόνους φρέσκων ψαριών, εκ των οποίων το μεγαλύτερο μέρος (173.507 τόννοι) προήλθε από χώρες της Ε.Ε. Όσον αφορά τις εισαγωγές μαλακίων, αυτές συνολικά ανήλθαν σε 392.902 τόνους, εκ των οποίων μόνον οι 62.830 τόννοι εισήχθησαν από την Ε.Ε. Η Ισπανία εισήγαγε εξάλλου 194.006 τόνους οστρακοειδών, από τα οποία 24.176 τόννοι προήλθαν από ευρωπαϊκές χώρες.

Σε όρους ποσοτήτων εισαγωγών, τα μαλάκια είναι η κατηγορία που εισάγεται, κατά κύριο λόγο, από την Ισπανία, αντιπροσωπεύοντας το 2023 το 23,2% του συνόλου. Στη δεύτερη θέση κατατάσσονται τα κατεψυγμένα ψάρια (15,24%), ακολουθούν τα φρέσκα ψάρια (13,6%), οι κονσέρβες ψαριών (11,6%), τα φιλέτα ψαριού (11,5%) και τα οστρακοειδή (11,45%). Από την άλλη πλευρά, σε όρους αξιών, τα μαλάκια αντιπροσωπεύουν το 24,9% των συνολικών εισαγωγών, τα φρέσκα ψάρια το 16,5% του συνόλου, ακολουθούμενα από τα οστρακοειδή (ποσοστό 15,8%).

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

5.2 Εξαγωγές

Ομοίως σύμφωνα με τα στοιχεία του ισπανικού Υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων, μείωση γνώρισαν και οι ισπανικές εξαγωγές του κλάδου, οι οποίες το 2023 έφθασαν τους 1.146.872 τόνους, που αντιστοιχούν σε αύξηση 2,57% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, ενώ σε αξία οι εξαγωγές ανήλθαν το 2022 σε 5,48 δισ. ευρώ (μείωση 0,08%). Τα κατεψυγμένα ψάρια ηγήθηκαν των εξαγωγών με ποσοστό 33% επί του συνόλου (378.122 τόνοι) και τα οποία, στην πλειονότητά τους εξήχθησαν σε τρίτες χώρες εκτός Ε.Ε. Ακολούθησαν τα μαλάκια (20,1%), τα κονσερβοποιημένα ψάρια (13,9%) και τα νωπά ψάρια (9,1%). Αναφορικά με την αξία των εξαγωγών, τα μαλάκια συνεισέφεραν στο 21,55% της συνολικής αξίας των εξαγωγών, ακολουθούμενα από τα κονσερβοποιημένα ψάρια (μερίδιο 15,7%) και τα κατεψυγμένα ψάρια (μερίδιο 15,4%)

Στους κατωτέρω δύο πίνακες βλέπουμε τα μεγέθη των ισπανικών εισαγωγών και εξαγωγών ιχθυερών κατά τα έτη 2022 και 2023, σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων που βασίζονται σε στοιχεία των ισπανικών τελωνειακών Αρχών.

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ-ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ-ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΝΑ ΟΜΑΔΕΣ ΧΩΡΩΝ (ΕΤΟΣ 2022)

		ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ		ΕΞΑΓΩΓΕΣ	
Προϊόντα	Προέλευση/Προορισμός	Ποσότητα (Τόνοι)	Αξία (σε χιλ. ευρώ)	Ποσότητα (Τόνοι)	Αξία (σε χιλ. ευρώ)
0301. Ζωντανά ψάρια	Χώρες ΕΕ(27)	13.440	114.239,13	5.424	34.001,15
	Τρίτες χώρες	110	4.205,89	27	1.834,31
	ΣΥΝΟΛΟ	13.550	118.445,02	5.451	35.835,46
0302. Φρέσκα ψάρια	Χώρες ΕΕ(27)	177.412	926.559,50	94.333	540.480,90
	Τρίτες χώρες	65.140	478.076,48	9.755	92.275,13
	ΣΥΝΟΛΟ	242.553	1.404.635,98	104.088	632.756,03
0303. Κατεψυγμένα ψάρια	Χώρες ΕΕ(27)	73.944	188.402,53	104.454	362.709,29
	Τρίτες χώρες	226.407	611.945,69	270.402	482.273,99
	ΣΥΝΟΛΟ	300.350	800.348,23	374.856	844.983,28
0304. Φιλέτα ψαριού	Χώρες ΕΕ(27)	31.672	235.774,70	66.598	495.728,72
	Τρίτες χώρες	173.664	913.169,48	9.176	174.643,60
	ΣΥΝΟΛΟ	205.336	1.148.944,17	75.773	670.372,32
0305. Ψάρια παστά, σε άλμη κλπ.	Χώρες ΕΕ(27)	10.196	84.085,46	9.329	99.084,22
	Τρίτες χώρες	19.063	144.382,39	4.769	18.010,53
	ΣΥΝΟΛΟ	29.259	228.467,85	14.097	117.094,75
0306. Οστρακοειδή	Χώρες ΕΕ(27)	27.756	250.817,32	51.572	474.573,44
	Τρίτες χώρες	171.627	1.292.793,62	3.760	38.846,86
	ΣΥΝΟΛΟ	199.383	1.543.610,94	55.332	513.420,30
0307. Μαλάκια	Χώρες ΕΕ(27)	70.031	351.330,21	194.509	996.924,42
	Τρίτες χώρες	347.439	2.036.104,98	49.135	269.886,84
	ΣΥΝΟΛΟ	417.470	2.387.435,20	243.645	1.266.811,26
1604. Προμαγειρεμένα - κονσερβοποιημένα ψάρια	Χώρες ΕΕ(27)	35.258	173.517,22	142.385	837.808,76
	Τρίτες χώρες	187.841	955.770,01	17.449	127.235,02
	ΣΥΝΟΛΟ	223.098	1.129.287,24	159.834	965.043,77
1605. Προμαγειρεμένα οστρακοειδή – μαλάκια	Χώρες ΕΕ(27)	7.722	51.706,07	52.714	209.677,81
	Τρίτες χώρες	36.982	145.520,71	10.067	83.074,78
	ΣΥΝΟΛΟ	44.704	197.226,77	62.781	292.752,59
1504. Ιχθυέλαια	Χώρες ΕΕ(27)	15.685	26.354,26	14.941	45.374,61
	Τρίτες χώρες	18.471	41.373,28	731	3.058,74
	ΣΥΝΟΛΟ	34.156	67.727,54	15.672	48.433,36
230120. Ιχθυάλευρα	Χώρες ΕΕ(27)	19.344	24.006,00	58.154	83.760,23
	Τρίτες χώρες	56.709	82.260,14	6.619	9.077,29
	ΣΥΝΟΛΟ	76.053	106.266,14	64.773	92.837,51
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΕΣ ΕΕ (27)		482.459	2.426.792,39	794.413	4.180.123,55
ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ		1.303.453	6.705.602,69	381.889	1.300.217,09
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ		1.785.912	9.132.395,08	1.176.302	5.480.340,63

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων (Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación)

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ-ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ-ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΝΑ ΟΜΑΔΕΣ ΧΩΡΩΝ (ΕΤΟΣ 2023)

Προϊόντα	Προέλευση/Προορισμός	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ		ΕΞΑΓΩΓΕΣ	
		Ποσότητα (Τόννοι)	Αξία (σε χιλ. ευρώ)	Ποσότητα (Τόννοι)	Αξία (σε χιλ. ευρώ)
0301. Ζωντανά ψάρια	Χώρες ΕΕ(27)	14.151	105.643,59	5.430	31.410,85
	Τρίτες χώρες	7.316	51.464,19	8	1.175,08
	ΣΥΝΟΛΟ	21.468	157.107,78	5.438	32.585,93
0302. Φρέσκα ψάρια	Χώρες ΕΕ(27)	173.507	983.549,63	93.711	543.571,33
	Τρίτες χώρες	56.628	406.364,45	10.561	126.154,21
	ΣΥΝΟΛΟ	230.136	1.389.914,09	104.272	669.725,54
0303. Κατεψυγμένα ψάρια	Χώρες ΕΕ(27)	73.046	164.387,16	106.240	352.107,32
	Τρίτες χώρες	185.072	475.812,61	271.882	516.441,13
	ΣΥΝΟΛΟ	258.118	640.199,77	378.122	868.548,44
0304. Φιλέτα ψαριού	Χώρες ΕΕ(27)	32.344	252.672,34	64.349	478.614,15
	Τρίτες χώρες	161.689	811.015,81	7.235	99.668,34
	ΣΥΝΟΛΟ	194.033	1.063.688,15	71.584	578.282,50
0305. Ψάρια παστά, σε άλμη κλπ.	Χώρες ΕΕ(27)	9.720	86.416,58	7.480	89.595,26
	Τρίτες χώρες	18.190	138.666,74	6.088	28.942,42
	ΣΥΝΟΛΟ	27.910	225.083,32	13.567	118.537,68
0306. Οστρακοειδή	Χώρες ΕΕ(27)	24.176	208.723,61	53.921	462.422,16
	Τρίτες χώρες	169.830	1.121.674,84	2.961	30.688,87
	ΣΥΝΟΛΟ	194.007	1.330.398,45	56.882	493.111,03
0307. Μαλάκια	Χώρες ΕΕ(27)	62.831	323.472,57	190.298	955.244,58
	Τρίτες χώρες	330.071	1.776.193,19	40.618	224.863,92
	ΣΥΝΟΛΟ	392.902	2.099.665,76	230.916	1.180.108,49
1604. Προμαγειρεμένα κονσερβοποιημένα ψάρια	Χώρες ΕΕ(27)	34.614	184.297,84	144.158	944.073,53
	Τρίτες χώρες	161.593	886.652,97	15.445	130.740,58
	ΣΥΝΟΛΟ	196.206	1.070.950,81	159.603	1.074.814,11
1605. Προμαγειρεμένα οστρακοειδή – μαλάκια	Χώρες ΕΕ(27)	7.343	47.172,06	55.263	223.755,21
	Τρίτες χώρες	44.385	165.449,21	10.850	94.758,48
	ΣΥΝΟΛΟ	51.728	212.621,27	66.113	318.513,69
1504. Ιχθυέλαια	Χώρες ΕΕ(27)	20.433	46.589,41	14.965	61.831,46
	Τρίτες χώρες	18.470	59.528,23	576	3.452,77
	ΣΥΝΟΛΟ	38.903	106.117,64	15.541	65.284,22
230120. Ιχθυάλευρα	Χώρες ΕΕ(27)	19.590	28.652,58	42.709	73.216,12
	Τρίτες χώρες	68.860	109.168,44	2.125	3.466,55
	ΣΥΝΟΛΟ	88.450	137.821,02	44.834	76.682,67
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΕΣ ΕΕ (27)		471.755	2.431.577,38	778.523	4.215.841,96
ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ		1.222.106	6.001.990,69	368.349	1.260.352,34
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ		1.693.861	8.433.568,07	1.146.872	5.476.194,30

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων (Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación)

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

6. Διμερές Εμπόριο (Ελλάδα / Ισπανία)

Η Ισπανία αποτελεί έναν εκ των σημαντικών προμηθευτών προϊόντων θαλάσσιας αλιείας και υδατοκαλλιέργειών για την Ελλάδα, με αξία εξαγωγών προς Ελλάδα της τάξεως των 77,72 εκατ. ευρώ το 2024 (στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Όσον αφορά τις εξαγωγές ιχθυηρών της Ελλάδας, η ισπανική αγορά παραμένει η δεύτερη σημαντικότερη από πλευράς απορρόφησης σε όρους αξίας των ελληνικών εξαγωγών προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας, μετά την Ιταλία και μπροστά από την Γαλλία, με αξία εξαγωγών 214,98 εκατ. ευρώ το 2024 (στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ.).

Σύμφωνα με στοιχεία του ισπανικού Υπουργείου Οικονομίας, Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (DataComex) έτους 2024, από την πλευρά της Ισπανίας, τα ελληνικά ιχθυηρά βρίσκονται στην 13^η θέση αναφορικά με τις συνολικές εισαγωγές της Ισπανίας και στην 6^η θέση από την άποψη των Ευρωπαϊών προμηθευτών της Ισπανίας. Από την άλλη, η Ελλάδα αποτελεί την 6^η μεγαλύτερη αγορά για τα ισπανικά ιχθυηρά και τον 5^ο μεγαλύτερο Ευρωπαίο πελάτη των ισπανικών εξαγωγών του είδους.

Σύμφωνα με τα ελληνικά στοιχεία (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), το διμερές εμπορικό ισοζύγιο αλιευμάτων και προϊόντων υδατοκαλλιέργειας είναι υπέρ της Ελλάδας επί σειρά ετών και για το 2024 αυτό ανήλθε στα 137,26 εκατ. ευρώ. Οι ελληνικές εξαγωγές στην ισπανική αγορά αφορούν κυρίως τα νωπά ψάρια, τα οποία το 2024 αποτέλεσαν το 92,7% της συνολικής αξίας των ελληνικών εξαγωγών. Τα μαλακόστρακα αντιπροσώπευαν το 2024 το 3,1%, τα φιλέτα ψαριών το 1,9% και τα κατεψυγμένα ψάρια το 1,5% των ελληνικών εξαγωγών προς Ισπανία. Αντίστοιχα, οι ελληνικές εισαγωγές από την Ισπανία αφορούσαν το 2024 κυρίως μαλάκια (50,1%), ψάρια νωπά (19,4%), κατεψυγμένα ψάρια (13,4%), μαλακόστρακα (7,8%) και φιλέτα ψαριών (6,8%). Η Ισπανία πραγματοποιεί επίσης σημαντικότερες εξαγωγές στην Ελλάδα κονσερβοποιημένων ψαριών της τάξεως των 9,04 εκατ. ευρώ, καθώς και κονσερβοποιημένων μαλακίων / μαλακοστράκων της τάξεως των 5,1 εκατ. ευρώ το 2024.

Στους κατωτέρω πίνακες εμφανίζονται αναλυτικά τα δεδομένα που σχετίζονται με τις ελληνικές εξαγωγές ιχθυηρών προς Ισπανία και τις ελληνικές εισαγωγές από Ισπανία την τριετία 2022-2024, με βάση τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

**ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΠΡΟΣ ΙΣΠΑΝΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ-ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΝΑ ΠΡΟΪΟΝ (ΕΤΗ 2022-2024)**

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2022		2023		2024		Μεταβολή αξίας 2022-24 (%)
		Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	
0302'	Ψάρια, βρώσιμα, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη	209.069.789	40.790.764	195.698.915	38.718.456	199.293.886	36.414.970	-4,7%
0306'	Μαλακόστρακα, κατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου, έστω και χωρίς το όστρακό τους, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα σε απλή ψύξη, κατεψυγμένα κλπ.	8.671.946	1.631.346	5.790.095	1.114.917	6.593.299	1.203.914	-24,0%
0303'	Ψάρια, βρώσιμα, κατεψυγμένα	1.770.714	558.721	3.270.880	1.047.872	3.285.767	1.043.064	+85,6%
0304'	Φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών, έστω και αλεσμένα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα κλπ.	1.573.237	170.648	1.758.387	212.524	3.986.098	435.758	+153,4%.
0307'	Μαλάκια, κατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου, έστω και χωρίς το όστρακό τους, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα σε απλή ψύξη, κατεψυγμένα κλπ.	969.581	559.414	1.348.544	866.021	949.749	462.126	-2,0%
0301'	Ψάρια ζωντανά	1.630.522	8.215	329.942	45.643	669.131	30.129	-59,0%
0305'	Ψάρια, κατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη, καπνιστά	174.468	7.271	141.197	1.819	201.158	9.275	+15,3%
0308'	Ασπόνδυλα υδρόβια, άλλα από τα μαλακόστρακα και τα μαλάκια, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα κλπ.	-	-	51.450	655	-	-	-
1605'	Μαλακόστρακα, μαλάκια και άλλα ασπόνδυλα υδρόβια, παρασκευασμένα ή διατηρημένα	83.107	9.569	9.552	2.548	6.935	952	-91,7%
1604'	Παρασκευάσματα και κονσέρβες ψαριών, καθώς και χαβιάρι και τα υποκατάστατα αυτού που παρασκευάζονται από αυγά ψαριού	501.407	61.998	6.578	759	21.403	1.275	-95,7%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Αξίες σε ευρώ, ποσότητες σε κιλά.

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

**ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΠΟ ΙΣΠΑΝΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΛΙΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ-ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΝΑ ΠΡΟΪΟΝ (ΕΤΗ 2022-2024)**

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2022		2023		2024		Μεταβολή αξίας 2021-23 (%)
		Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	
0307'	Μαλάκια, κατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου, έστω και χωρίς το όστρακό τους, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα σε απλή ψύξη, κατεψυγμένα κλπ.	32.156.179	5.283.466	34.389.065	6.031.446	38.906.078	7.624.359	-21,0%
0302'	Ψάρια, βρώσιμα, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη	11.487.897	1.849.337	12.253.187	1.795.899	15.089.207	2.209.708	-31,3%
0303'	Ψάρια, βρώσιμα, κατεψυγμένα	10.683.342	3.676.157	10.810.420	3.756.069	10.415.418	4.026.861	-2,5%
1604'	Παρασκευάσματα και κονσέρβες ψαριών, καθώς και χαβιάρι και τα υποκατάστατα αυτού που παρασκευάζονται από αυγά ψαριού	7.578.340	1.524.801	9.671.641	1.665.036	9.042.638	1.746.672	19,3%
0306'	Μαλακόστρακα, κατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου, έστω και χωρίς το όστρακό τους, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα σε απλή ψύξη, κατεψυγμένα κλπ.	6.478.018	600.059	7.568.056	821.364	6.049.866	605.517	-6,6%
0304'	Φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών, έστω και αλεσμένα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα	5.249.489	985.870	5.519.933	930.703	5.256.610	993.085	+0,1%
1605'	Μαλακόστρακα, μαλάκια και άλλα ασπόνδυλα υδρόβια, παρασκευασμένα ή διατηρημένα	4.253.654	1.075.305	4.367.711	888.150	5.099.732	996.551	+19,9%
0308'	Ασπόνδυλα υδρόβια, άλλα από τα μαλακόστρακα και τα μαλάκια, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα κλπ.	1.025.389	198.526	2.084.381	388.105	1.005.735	166.235	-1,9%
0301'	Ψάρια ζωντανά	75.355	6.441	498.197	32.187	543.873	62.565	+621,7%

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Μεταβολή αξίας 2021-23 (%)
0305'	Ψάρια, κατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη, καπνιστά	530.731	110.694	299.199	43.663	449.149	252.474	-15,4%
0309'	Αλεύρια ψαριών, μαλακοστράκων κλπ.	31.500	1.000	3.638	1.008	-	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Αξίες σε ευρώ, ποσότητες σε κιλά

7. Ανάλυση ανταγωνισμού στις ισπανικές εισαγωγές ιχθυρών 2024 (κατά τετραψήφιους ΚΔ)

Αμέσως κατωτέρω προβαίνουμε σε ανάλυση της κατάστασης που επικρατεί όσον αφορά τον ανταγωνισμό στις εισαγωγές των κύριων κατηγοριών ιχθυρών στην Ισπανία το 2024 (σε τετραψήφιους δασμολογικούς κωδικούς), με εμφάνιση των κύριων προμηθευτριών χωρών, σε αξίες, σε όγκους, μέσες τιμές εισαγωγής και μερίδιο αγοράς (με βάση τις εισαγόμενες ποσότητες).

Η ανάλυση βασίζεται στα στοιχεία του ισπανικού Υπουργείου Οικονομίας, Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (DataComex).

Δασμολογικός Κωδικός 0302, νωπά ψάρια				
Χώρα	Ευρώ	Κιλά	Μέση Τιμή	Μερίδιο
Σουηδία	317.752.724	38.179.130	8,32	16,8%
Γαλλία	185.095.107	36.384.058	5,09	16,0%
Ελλάδα	180.147.996	33.323.714	5,41	14,7%
Νορβηγία	145.363.783	18.148.907	8,01	8,0%
Πορτογαλία	111.020.008	29.573.613	3,75	13,0%
Μαρόκο	70.122.354	8.318.375	8,43	3,7%
Δανία	69.165.219	8.528.298	8,11	3,8%
Τουρκία	58.268.288	10.720.311	5,44	4,7%
Νήσοι Φερόε	57.603.160	6.942.762	8,30	3,1%
Λοιπές χώρες	196.519.576	37.132.409	5,29	16,3%
Σύνολο	1.436.627.163	227.251.576	6,32	100,0%

Πηγή: DataComex

Στην κατηγορία των νωπών ψαριών, η χώρα μας κατέχει μερίδιο 14,7% σε ποσότητες, κατέχοντας την τρίτη θέση πίσω από τις Σουηδία (μερίδιο 16,8%) και Γαλλία (μερίδιο 16%) και την τρίτη επίσης θέση σε αξίες, με εξαγωγές ύψους 180,15 εκατ. ευρώ.

Στην κατηγορία των κατεψυγμένων ψαριών, το μεγαλύτερο μερίδιο σε ποσότητες κατέχει το Μαρόκο (13,3%), η Πορτογαλία (12,3%) και οι Σεϋχέλλες (8,3%), ακολουθούμενες από το Εκουαδόρ (4,4%) και τη Ν. Αφρική (4,2%). Η Ελλάδα στην κατηγορία των κατεψυγμένων ψαριών είχε το 2024 εξαγωγές αξίας 5,82 εκατ. ευρώ και ποσότητας 1.138 τόνων, με μερίδιο 0,4% της ισπανικής αγοράς.

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Δασμολογικός Κωδικός 0303, Κατεψυγμένα ψάρια				
Χώρα	Ευρώ	Κιλά	Μέση Τιμή	Μερίδιο
Πορτογαλία	83.173.907	33.761.804	2,46	12,3%
Σεϋχέλλες	47.373.020	22.774.975	2,08	8,3%
Μαρόκο	42.346.659	36.744.748	1,15	13,3%
Χιλή	41.041.597	8.093.973	5,07	2,9%
Νότια Αφρική	38.676.000	11.531.605	3,35	4,2%
Ναμίμπια	32.796.570	7.489.358	4,38	2,7%
Εκουαδόρ	27.901.675	12.220.474	2,28	4,4%
Μπελίζ	27.449.504	10.788.041	2,54	3,9%
Κάτω Χώρες	26.584.711	10.645.475	2,50	3,9%
Λοιπές χώρες	319.909.588	121.506.626	2,63	44,1%
Σύνολο	687.253.230	275.557.078	2,49	100%

Πηγή: DataComex

Δασμολογικός Κωδικός 0304, Φιλέτα ψαριών				
Χώρα	Ευρώ	Κιλά	Μέση Τιμή	Μερίδιο
Ναμίμπια	181.555.672	36.856.167	4,93	18,0%
Κίνα	101.794.348	24.905.458	4,09	12,2%
Ισλανδία	90.994.272	13.977.418	6,51	6,8%
Σουηδία	69.085.671	5.354.642	12,90	2,6%
Αργεντινή	58.784.620	17.785.216	3,31	8,7%
Πορτογαλία	55.904.634	11.098.033	5,04	5,4%
Χιλή	54.184.861	6.933.165	7,82	3,4%
ΗΠΑ	52.343.450	20.029.417	2,61	9,8%
Κάτω Χώρες	49.667.609	7.965.302	6,24	3,9%
Λοιπές Χώρες	359.134.246	59.382.357	6,05	29,1%
Σύνολο	1.073.449.382	204.287.174	5,25	100%

Πηγή: DataComex

Στην κατηγορία των φιλέτων ψαριών, το μεγαλύτερο μερίδιο σε ποσότητες κατέχει η Ναμίμπια (18%), ακολουθούμενη από την Κίνα (12,2%), τις ΗΠΑ (9,8%), την Αργεντινή (8,7%) και την Ισλανδία (6,8%). Η Ελλάδα στην κατηγορία των φιλέτων ψαριών είχε το 2024 εξαγωγές αξίας 2,74 εκατ. ευρώ και ποσότητας 301,7 τόνων, με μερίδιο 0,15% της ισπανικής αγοράς.

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Δασμολογικός Κωδικός 0305, Ψάρια αποξηραμένα, αλατισμένα, καπνιστά				
Χώρα	Ευρώ	Κιλά	Μέση Τιμή	Μερίδιο
Ισλανδία	46.862.385	5.312.191	8,82	20,0%
Νήσοι Φερόε	43.827.356	5.262.256	8,33	19,8%
Νορβηγία	24.545.539	3.120.137	7,87	11,7%
Κάτω Χώρες	22.265.298	2.767.862	8,04	10,4%
Γερμανία	20.743.999	1.957.549	10,60	7,4%
Αλβανία	9.727.338	663.811	14,65	2,5%
Γαλλία	7.638.513	507.696	15,05	1,9%
Δανία	6.950.295	904.133	7,69	3,4%
Σουηδία	6.188.947	714.393	8,66	2,7%
Λοιπές Χώρες	38.110.910	5.416.695	7,04	20,3%
Σύνολο	226.860.580	26.626.722	8,52	100%

Πηγή: DataComex

Στην κατηγορία των αποξηραμένων και παστών ψαριών, το μεγαλύτερο μερίδιο σε ποσότητες κατέχουν το 2024 η Ισλανδία (20%) ακολουθούμενη από τα Νησιά Φερόε (19,8%), τη Νορβηγία (11,7%) και τις Κάτω Χώρες (10,4%). Η Ελλάδα στην κατηγορία των αποξηραμένων / παστών ψαριών είχε το 2024 εξαγωγές προς Ισπανία αξίας 10,7 χιλ. ευρώ και ποσότητας 86 kg, χωρίς να κατέχει κάποιο αξιόλογο μερίδιο της ισπανικής αγοράς.

Δασμολογικός Κωδικός 0306, Μαλακόστρακα				
Χώρα	Ευρώ	Κιλά	Μέση Τιμή	Μερίδιο
Αργεντινή	317.219.951	52.103.619	6,09	25,90%
Εκουαδόρ	316.911.327	67.006.851	4,73	33,31%
Κίνα	96.171.243	12.463.818	7,72	6,20%
Μαρόκο	94.780.769	5.096.301	18,60	2,53%
Γαλλία	60.988.145	7.420.786	8,22	3,69%
Πορτογαλία	58.331.852	8.129.246	7,18	4,04%
Καναδάς	38.377.899	2.321.755	16,53	1,15%
Ιρλανδία	32.634.897	3.097.898	10,53	1,54%
Ηνωμένο Βασίλειο	30.927.146	2.920.133	10,59	1,45%
Λοιπές Χώρες	308.851.513	40.615.183	7,60	20,2%
Σύνολο	1.355.194.742	201.175.590	6,74	100%

Πηγή: DataComex

Στην κατηγορία των οστρακοειδών, το μεγαλύτερο μερίδιο σε ποσότητες κατέχει το Εκουαδόρ (33,3%), ακολουθούμενο από την Αργεντινή (25,9%), καθώς και με μικρότερα μερίδια την Κίνα (6,2%), την Πορτογαλία (4,04%) και την Γαλλία (3,69%). Η Ελλάδα στην κατηγορία των οστρακοειδών είχε το 2024 εξαγωγές προς Ισπανία αξίας 7,64 εκατ. ευρώ και ποσότητας 1.649 τόνων, με μερίδιο 0,82 % της ισπανικής αγοράς.

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Στην κατηγορία των μαλακίων, το μεγαλύτερο μερίδιο σε ποσότητες κατέχουν το Μαρόκο (19,12%) και οι Μαλβίνες Νήσοι -Falkland (17,23%) ακολουθούμενες από το Περού (7,85%). Η Ελλάδα στην κατηγορία των μαλακίων είχε το 2024 εξαγωγές προς Ισπανία αξίας 2,17 εκατ. ευρώ και ποσότητας 1.121 τόνων, με μερίδιο 0,28% της ισπανικής αγοράς.

Δασμολογικός Κωδικός 0307, Μαλάκια				
Χώρα	Ευρώ	Κιλά	Μέση Τιμή	Μερίδιο
Μαρόκο	629.218.079	76.880.014	8,18	19,12%
Μαυριτανία	278.711.356	28.405.528	9,81	7,06%
Μαλβίνες Νήσοι	234.556.910	69.313.612	3,38	17,23%
Ινδία	156.142.343	30.788.539	5,07	7,66%
Περού	121.562.771	31.554.264	3,85	7,85%
Κίνα	120.249.171	31.439.860	3,82	7,82%
Πορτογαλία	119.682.330	22.728.092	5,27	5,65%
Γαλλία	104.335.207	22.237.982	4,69	5,53%
Χιλή	79.771.002	28.524.368	2,80	7,09%
Λοιπές Χώρες	318.028.597	60.317.468	5,27	15%
Σύνολο	2.162.257.766	402.189.726	5,38	100%

Πηγή: DataComex

Στην κατηγορία των κονσερβοποιημένων ψαριών, το μεγαλύτερο μερίδιο σε ποσότητες κατέχει το Εκουαδόρ (31,23%), ακολουθούμενο από την Κίνα (14,4%) και την Πορτογαλία (10,99%). Η Ελλάδα στην κατηγορία των κονσερβοποιημένων ψαριών είχε το 2024 εξαγωγές προς Ισπανία αξίας 33,8 χιλ. ευρώ και ποσότητας 4,7 τόνων, με μερίδιο 0,002% της ισπανικής αγοράς.

Δασμολογικός Κωδικός 1604, Κονσερβοποιημένα ψάρια				
Χώρα	Ευρώ	Κιλά	Μέση Τιμή	Μερίδιο
Εκουαδόρ	345.817.369	72.751.110	4,75	31,23%
Κίνα	146.669.630	33.467.935	4,38	14,37%
Μαρόκο	124.678.790	14.007.524	8,90	6,01%
Πορτογαλία	114.950.822	25.597.418	4,49	10,99%
Ταπούα Νέα Γουινέα	73.780.271	13.983.594	5,28	6,00%
Φιλιππίνες	53.885.544	10.843.384	4,97	4,65%
Μαυρίκιος	52.715.519	9.822.757	5,37	4,22%
Πράσινο Ακρωτήριο	43.322.962	6.769.931	6,40	2,91%
Γουατεμάλα	41.939.454	7.085.601	5,92	3,04%
Λοιπές Χώρες	212.515.947	38.649.461	5,50	16,59%
Σύνολο	1.210.276.308	232.978.716	5,19	100%

Πηγή: DataComex

Τέλος, στην κατηγορία των κονσερβοποιημένων μαλακίων και μαλακοστράκων, το μεγαλύτερο μερίδιο σε ποσότητες κατέχει η Χιλή (43,7%), ακολουθούμενη από το Βιετνάμ (31,45%), και τις Κάτω

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Χώρες (5,6%). Η Ελλάδα στην κατηγορία των κονσερβοποιημένων μαλακίων / μαλακοστράκων είχε το 2024 εξαγωγές προς Ισπανία αξίας 28,84 χιλ. ευρώ και ποσότητας 3,07 τόνων, με μερίδιο 0,01% της ισπανικής αγοράς.

Δασμολογικός Κωδικός 1605, Κονσερβοποιημένα μαλάκια, μαλακόστρακα				
Χώρα	Ευρώ	Κιλά	Μέση Τιμή	Μερίδιο
Χιλή	91.224.352	25.001.379	3,65	43,66%
Βιετνάμ	28.158.744	18.005.999	1,56	31,45%
Ηνωμένο Βασίλειο	26.138.445	1.990.331	13,13	3,48%
Κάτω Χώρες	22.699.928	3.211.434	7,07	5,61%
Τουρκία	7.560.118	974.002	7,76	1,70%
Γαλλία	7.532.556	2.576.557	2,92	4,50%
Πορτογαλία	6.931.106	1.189.208	5,83	2,08%
Ονδούρα	5.879.666	601.537	9,77	1,05%
Περου	3.715.016	1.277.158	2,91	2,23%
Λοιπές Χώρες	20.100.708	2.431.509	8,27	4,25%
Σύνολο	219.940.639	57.259.114	3,84	100%

Πηγή: DataComex

8. Ζητήματα που αντιμετωπίζει ο ισπανικός κλάδος ιχθυερών

Ο κλάδος ιχθυερών της Ισπανίας, σύμφωνα με την Ισπανική Συνομοσπονδία Αλιείας (CEPESCA), αντιμετωπίζει παραδοσιακά ορισμένα προβλήματα, τα οποία μπορούν να επιλυθούν με την εφαρμογή ορθών πολιτικών. Συγκεκριμένα, αφ' ότου ο κλάδος προσαρμόστηκε σε σημαντικό βαθμό στις νέες συνθήκες που διαμορφώθηκαν μετά την αποχώρηση του Ην. Βασιλείου από την Ε.Ε. αλλά και την πανδημία που ξέσπασε το 2020, βρέθηκε ξανά αντιμέτωπος κυρίως με τις αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις των πολεμικών κρίσεων στην Ουκρανία και τη Μ. Ανατολή, καθώς επίσης και με τα προβλήματα που του δημιουργούν οι «πράσινες» ευρωπαϊκές πολιτικές.

Οι εκπρόσωποι του κλάδου παραπονούνται επίσης διότι η ισπανική Κυβέρνηση δεν συμπεριέλαβε ποτέ τα ιχθυερά στις κατηγορίες βασικών προϊόντων για τις οποίες είχε μειώσει τους συντελεστές ΦΠΑ σε 4% και 0% με στόχο την αντιμετώπιση του πληθωρισμού στα τρόφιμα και άλλα βασικά είδη. Επιπροσθέτως, ιδιαίτερα μεγάλο πρόβλημα θεωρείται η μείωση των εργαζομένων στον συγκεκριμένο κλάδο, το οποίο σταδιακά εξασθενίζει τον ισπανικό αλιευτικό στόλο.

Επισημαίνεται ότι το Μάιο του 2022 η ισπανική Κυβέρνηση εισήγε νομοσχέδιο για τη βιώσιμη αλιεία και αλιευτική έρευνα, με στόχο είναι να επιτευχθούν περισσότεροι στόχοι βιωσιμότητας της αλιείας και να καταστεί πιο αποτελεσματική και ευέλικτη η χρήση των αλιευτικών πόρων. Εν λόγω νομοθεσία κατέστη νόμος στις αρχές του 2023 (Ley 5/2023, 17/3/2023, "de pesca sostenible e investigación pesquera"), με σκοπό την εγγύηση της ισορροπίας μεταξύ της διατήρησης του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της ανάπτυξης ενός κερδοφόρου ισπανικού αλιευτικού τομέα,

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

ισχυρότερου, πιο σύγχρονου και ανταγωνιστικού, καθώς και ελκυστικού για επιχειρηματική ανάπτυξη και προσέλκυση επενδύσεων. Επισημαίνεται ότι εν λόγω νομοθεσία, κατά την προετοιμασία της, είχε δεχθεί οξεία κριτική από παράγοντες του κλάδου, μεταξύ των οποίων η κλαδική Συνομοσπονδία Ceresca. Το ίδιο συμβαίνει και με την εφαρμογή πολιτικών όπως η Κοινή Αλιευτική Πολιτική (ΚΑΠ) σε επίπεδο ΕΕ, η οποία αποσκοπεί στη διασφάλιση της βιωσιμότητας, αλλά συχνά περιορίζει την κερδοφορία των αλιευτικών επιχειρήσεων, με αποτέλεσμα τις αντιδράσεις των επαγγελματιών του κλάδου.

Σημειώνεται ότι το Νοέμβριο 2022, η Κυβέρνηση της Ισπανίας ανακοίνωσε πως κατέθεσε ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) προσφυγή κατά του Εκτελεστικού Κανονισμού 2022/1614 της Ευρ. Επιτροπής με σκοπό την ακύρωσή του, με το σκεπτικό ότι ο εν λόγω Κανονισμός απαγορεύει την αλιεία σε 87 περιοχές του Ατλαντικού Ωκεανού με σκοπό την προστασία θεωρουμένων ως ευάλωτων εκεί θαλάσσιων οικοσυστημάτων, ενώ η ισπανική Κυβέρνηση είχε ήδη εκφράσει τη διαφωνία της με τον εν λόγω Κανονισμό που τέθηκε σε ισχύ στις αρχές Οκτωβρίου 2022, μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. τον Σεπτέμβριο 2022. Εν λόγω αντίδραση Ισπανίας αποδίδεται σε γεγονός ότι σε εσωτερικό επίπεδο υπάρχει αρκετά μεγάλη πίεση από αλιείς οι οποίοι εδράζονται στην περιοχή της βορειοδυτικής Ισπανίας (κυρίως Γαλικίας), για οποίους αλιεία σε ανοικτά ύδατα Ατλαντικού αποτελεί σημαντικότερο μέρος της δραστηριότητάς τους και εξασφαλίζει εισοδήματά τους, συμφέροντα οποίων πλήττονται από εν λόγω Κανονισμό.

Το Δικαστήριο της Ε.Ε. ακύρωσε στις 4 Οκτωβρίου 2024 κατά τρόπο αμετάκλητο τα πρωτόκολλα απελευθέρωσης του εμπορίου τόσο για τα γεωργικά όσο και για τα αλιευτικά προϊόντα μεταξύ Ε.Ε. και Μαρόκου στο πλαίσιο της σχετικής Ευρωμεσογειακής Συμφωνίας Σύνδεσης, με το σκεπτικό ότι αυτά είχαν συναφθεί χωρίς την συγκατάθεση του λαού της Δυτικής Σαχάρας (Σαχράουι). Το Δικαστήριο της Ε.Ε. χορήγησε ωστόσο, σύμφωνα με τις ίδιες ως άνω πηγές, περίοδο χάριτος 12 μηνών για την εκτέλεση της απόφασης όσον αφορά το γεωργικό πρωτόκολλο, ενώ η ισχύς του Αλιευτικού Πρωτοκόλλου έχει λήξει ήδη από τον Ιούλιο του παρελθόντος έτους. Με τον τρόπο αυτό, φαίνεται ότι το ανώτατο ευρωπαϊκό δικαστήριο επικύρωσε ουσιαστικά την προγενέστερη απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ε.Ε., από το έτος 2021, η οποία, κατόπιν σχετικών αιτημάτων του Μετώπου Πολισάριο, είχε επίσης ακυρώσει τα εν λόγω πρωτόκολλα μεταξύ Ε.Ε. και Μαρόκου, δεδομένου ότι διαπιστώθηκε πως η εφαρμογή τους είχε επιπτώσεις στο εμπόριο με την Δυτική Σαχάρα, την οποία η διεθνής κοινότητα δεν αναγνωρίζει ως μέρος του Μαρόκου. Το Δικαστήριο είχε κρίνει μάλιστα τότε ότι για την αλιευτική εκμετάλλευση των εν λόγω υδάτων θα έπρεπε να λαμβάνεται η συγκατάθεση του Μετώπου Πολισάριο.

Επισημαίνεται ότι η ισχύς του Αλιευτικού Πρωτοκόλλου Ε.Ε.-Μαρόκου, το οποίο υπογράφηκε το 2019, έληξε τον Ιούλιο 2023, οπότε τα ισπανικά αλιευτικά σκάφη, από τις Αυτόνομες Κοινότητες Ανδαλουσίας, Καναρίων Νήσων και Γαλικίας, που κατείχαν τότε άδεια, αποχώρησαν από τα επίμαχα ύδατα υπό τον έλεγχο του Μαρόκου, στα ανοικτά ωστόσο της Δυτικής Σαχάρας.

Υπενθυμίζεται επίσης ότι η Ισπανία, στα μέσα του 2023, λίγο προτού λήξει το ως άνω Αλιευτικό Πρωτόκολλο Ε.Ε.-Μαρόκου, είχε ταχθεί ανοικτά, μέσω του Υπουργού Γεωργίας, Αλιείας και

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

τροφίμων κ. Planas, υπέρ της μη χρονικής επέκτασης της συμφωνίας, ανακοινώνοντας μάλιστα ότι ο ισπανικός αλιευτικός στόλος που έπλεε σε μαροκινά ύδατα θα πρέπει να έχει επιστρέψει σε ισπανικούς λιμένες το αργότερο έως τις 17/7/2023, δεδομένου ότι γενικά οι ακτές του Μαρόκου στον Ατλαντικό θεωρούνται παραδοσιακά ως εναλλακτικές δεύτερης επιλογής για τους Ισπανούς αλιείς. Ισπανικό Υπουργείο είχε μάλιστα ανακοινώσει στα μέσα Ιουλίου 2023 έκτακτα μέτρα ενισχύσεων για τους πληττόμενους Ισπανούς αλιείς.

Όπως έχει προαναφερθεί, ο ισπανικός κλάδος θεωρεί ότι φθηνά και σχετικά χαμηλής ποιότητας ιχθυηρά προέλευσης τρίτων χωρών αποκτούν με γρήγορο ρυθμό αυξανόμενη πρόσβαση στην ισπανική αγορά, γεγονός που απειλεί την ανάπτυξη του εγχώριου κλάδου. Αυτό οφείλεται κυρίως, λόγω στο υψηλότερο εγχώριο κόστος παραγωγής, εξαιτίας του αυστηρότερου κανονιστικού πλαισίου για την διασφάλιση της ποιότητας των προϊόντων και της ασφάλειας των εργαζομένων. Η Συνομοσπονδία, προτείνει τη δημιουργία μέτρων κατά της εισαγωγής αγαθών που δεν πληρούν παρόμοια πρότυπα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα αλλά και η ισότητα στην αγορά των ιχθυηρών.

9. Σχέσεις μεταξύ των ιχθυοκαλλιεργητικών κλάδων Ελλάδας-Ισπανίας

Εδώ και πολλά χρόνια έχει υπάρξει ιδιαίτερα ισχυρή σύσφιγξη των σχέσεων μεταξύ μεγάλων Ομίλων ιχθυοκαλλιεργειών των δύο χωρών, κυρίως ως αποτέλεσμα των μεγάλων ανακατατάξεων που σημειώθηκαν στον ελληνικό ιχθυοκαλλιεργητικό κλάδο. Πιο συγκεκριμένα, ο μεγάλος ελληνικός Όμιλος Νηρέας είχε εξαγοράσει το 2007 την σημαντική ισπανική εταιρεία Predomar, η οποία διαθέτει εγκαταστάσεις στην Αλμερία. Την ίδια χρονιά, ο Νηρέας είχε αποκτήσει το 33,34% του νορβηγικού Ομίλου MARINE FARMS ASA που παράγει τσιπούρα και λαβράκι στις εγκαταστάσεις του στην Ισπανία. Περαιτέρω, το 2008 ο μεγάλος ελληνικός Όμιλος Ανδρομέδα Ιχθυοκαλλιέργειες εξαγόρασε την Grupo Acuimar Alimentación, η οποία στη συνέχεια μετονομάστηκε σε Andromeda Ibérica, ενώ το 2009 απέκτησε την εταιρεία Njordseas, με έδρα τη Βαρκελώνη. Το 2010, η Ανδρομέδα εξαγόρασε την εταιρεία Piscimar, η οποία κατέχει το μεγαλύτερο ιχθυογεννητικό σταθμό και εκκολαπτήριο της χώρας, καθώς και ειδικές εγκαταστάσεις εκτροφής μεσογειακών ψαριών, κυρίως τσιπούρας και λαβρακιού.

Σήμερα, ο μεικτός ελληνο-ισπανικός Όμιλος Anramar με έδρα στο Castellón της Βαλένθια, ο οποίος δημιουργήθηκε τον Ιανουάριο 2021 με τη μετονομασία του Ομίλου Ανδρομέδα, είναι ιδιοκτήτης των συγχωνευμένων ελληνικών ιχθυοκαλλιεργητικών Ομίλων Ανδρομέδα, Νηρέας και Σελόντα, καθώς και του ισπανικού Ομίλου Perseus (με ειδίκευση στις ιχθυοτροφές), ενώ συμμετέχουν σε αυτόν τα μεγάλα διεθνή επενδυτικά Ταμεία AMERRA Capital (ΗΠΑ) και Mubadala Investment Company (το δεύτερο μεγαλύτερο κρατικό επενδυτικό Ταμείο του Αμπού Ντάμπι). Το 2024 ωστόσο, η Mubadala πώλησε τη συμμετοχή της στην εταιρεία, μεταβιβάζοντας το 43,08% των μετοχών της στον αμερικανικό Όμιλο, λόγω του υψηλού χρέους και της σχετικής πτώσης των πωλήσεων της Anramar. Στην παρούσα φάση ευρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία πώλησης της Anramar σε επενδυτικό σχήμα στο οποίο μετέχουν σύμφωνα με οικονομικές πηγές, μεταξύ άλλων, επενδυτικά Ταμεία και σχήματα από την Ισπανία και τα ΗΑΕ, καθώς και ελληνικοί Όμιλοι

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

ιχθυοκαλλιέργειών. Σύμφωνα με κλαδικές εκτιμήσεις, Όμιλος Avramar εξακολουθεί να αποτελεί τον μεγαλύτερο παραγωγό ιχθυοκαλλιέργειας στη Μεσόγειο, διαθέτοντας συνολικό όγκο παραγωγής άνω των 70.000 τόνων και παρουσία σε περισσότερες από τριάντα χώρες, αποτελεί δε κορυφαίο brand λαβρακίου και τσιπούρας σε παγκόσμιο επίπεδο και τον μεγαλύτερο παραγωγό ψαριών στη Μεσόγειο, με την υποστήριξη σύγχρονων παραγωγικών εγκαταστάσεων σε Ελλάδα και Ισπανία, στις οποίες πραγματοποιούνται πρόσθετες επενδύσεις, της τάξεως των 25 εκατ. ευρώ το 2021. Η AVRAMAR απασχολεί περισσότερους από 2.300 υπαλλήλους σε Ελλάδα και Ισπανία και εμπορεύεται τέσσερα μεσογειακά είδη (λαβράκι, τσιπούρα, λαβράκι και λυθρίνι) σε τριάντα χώρες. Περισσότερα από 245 εκατ. ιχθύες παράγονται ετησίως από τις περισσότερες από δέκα ιχθυοκαλλιεργητικές εγκαταστάσεις του Ομίλου στις δύο χώρες. Οι δραστηριότητές του επικεντρώνονται στην Ελλάδα, όπου παράγεται περίπου το 70% της παραγωγής του, αλλά και στην Ισπανία, όπου διαθέτει δύο φυτώρια ιχθύων στις περιοχές της Castellón και της Μούρθια, καθώς και τρεις μεγάλες εγκαταστάσεις ιχθυοκαλλιέργειών. Σύμφωνα με ισπανικές οικονομικές πηγές, ο Όμιλος ευρίσκεται σε διαδικασία αναδιάρθρωσης των δραστηριοτήτων του στην Ισπανία.

Επιπλέον, ο ελληνικός Όμιλος ιχθυοκαλλιέργειών Γαλαξίδι Θαλάσσιες Καλλιέργειες Α.Ε. ίδρυσε το 2019 θυγατρική επιχείρηση με επωνυμία «ACUIDELTA SL» με έδρα την περιοχή L'Ametlla de Mar, στην Ταρραγόνα, με σκοπό την παραγωγή, μεταποίηση, εμπορία και διανομή θαλάσσιων μεσογειακών ιχθύων στην Ισπανία, με σχεδιαζόμενη παραγωγική δυναμικότητα της τάξεως των 2.000 τόνων ετησίως. Το 2021 η εταιρεία ξεκίνησε την παραγωγή τσιπούρας και λαυρακιού, ενώ μέχρι το τέλος του 2021 πραγματοποίησε επενδύσεις ύψους περίπου 3 εκατ. ευρώ για την κατασκευή πλωτών εγκαταστάσεων και έως το τέλος του 2022 αναμενόταν να πραγματοποιήσει επενδύσεις ύψους περίπου 5 εκατ. ευρώ για την κατασκευή σύγχρονου συσκευαστηρίου νωπών ιχθύων, πλωτών εγκαταστάσεων, καθώς και πρόσθετου πλωτού και χερσαίου εξοπλισμού. Στο τέλος του 2023, Όμιλος Γαλαξίδι εξαγοράστηκε από ελληνικό Όμιλο παραγωγής ιχθυοτροφών, Ίριδα.

Επίσης, το 2022 ο μεγάλος ισπανικός Όμιλος ιχθυοκαλλιέργειών από την Γαλικία (Vigo) και βασικός προμηθευτής της μεγαλύτερης αλυσίδας σούπερ μάρκετ της χώρας, Mercadona, που φέρει την επωνυμία Grupo Profand απέκτησε πλειοψηφικό μερίδιο στον σημαντικό ελληνικό Όμιλο ιχθυοκαλλιέργειών, Ιχθυοτροφεία Κεφαλονιάς, ο οποίος ειδικεύεται στην εκτροφή και διανομή ιχθυηρών μέσω τεσσάρων μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας που διαθέτει και με παρουσία σε μεσογειακές χώρες.

10. Συμπεράσματα

Η υδατοκαλλιέργεια και κυρίως η ιχθυοκαλλιέργεια, αποτελούν έναν από τους πιο σημαντικούς κλάδους του πρωτογενούς τομέα ζωικής παραγωγής στην Ισπανία, που έχει μεγάλο ενδιαφέρον λόγω της συμβολής του στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Ο κλάδος είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένος, εξωστρεφής και με υψηλή αναγνωρισιμότητα των προϊόντων του στην παγκόσμια αγορά.

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Η Ισπανία τοποθετείται στη δεύτερη θέση στην Ε.Ε. μετά την Πορτογαλία με βάση την κατανάλωση ιχθυηρών, γεγονός που την ωθεί στις εισαγωγές προκειμένου να καλύψει την υψηλή εγχώρια ζήτηση, ενώ κύριοι προμηθευτές της είναι τόσο ευρωπαϊκές όσο και τρίτες χώρες. Ακριβώς, για αυτό το λόγο, προσφέρεται για περαιτέρω ανάπτυξη των διμερών εμπορικών σχέσεων με την Ελλάδα, τα ιχθυηρά προϊόντα της οποίας διαθέτουν ήδη ισχυρή παρουσία και διασυνδέσεις στην ισπανική αγορά, ακόμη και με επιτόπια παραγωγή και είναι γνωστά στο ισπανικό καταναλωτικό κοινό.

Η ανταγωνιστικότητα του ισπανικού κλάδου ιχθυηρών είναι συνδεδεμένη με επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία, ώστε να δημιουργηθούν νέα διαφοροποιημένα προϊόντα, βελτιωμένες διαδικασίες παραγωγής, συσκευασίας, διανομής ή κατανάλωσης. Για να σταθούν και αναπτυχθούν στην ισπανική αγορά, τα ελληνικά ιχθυηρά θα πρέπει να είναι ανταγωνιστικά, ήτοι να συνδυάζουν τα υγιεινά διατροφικά χαρακτηριστικά, την ποιότητα με υψηλή διατροφική αξία και το χαμηλό κόστος, ώστε να μπορούν να ανταγωνιστούν τα εισαγόμενα από φθηνότερες τρίτες χώρες. Οι ελληνικές εταιρείες του κλάδου διαθέτουν σταθερά ισχυρή παρουσία στην μεγάλη, παγκοσμίου εμβέλειας κλαδική έκθεση Seafood Expo Global η ευρωπαϊκή έκδοση της οποίας από το 2022 καθιερώθηκε να λαμβάνει χώρα στη Βαρκελώνη. Φέτος η έκθεση πραγματοποιείται κατά το διάστημα 6-8 Μαΐου, στο διεθνές εκθεσιακό κέντρο της Βαρκελώνης (Fira Gran Vía) και αναμένεται να μετάσχουν περίπου 20 Έλληνες εκθέτες. Σημαντική κρίνεται εξάλλου η συστηματική υλοποίηση προωθητικών δράσεων για τα ελληνικά ιχθυηρά στην Ισπανία, όπως η διήμερη δράση που πραγματοποιήθηκε σε γνωστό εστιατόριο της Μαδρίτης τον Οκτώβριο 2024, μέσα από τη συνεργασία της ΕΛΟΠΥ με το Γραφείο μας, με αντικείμενο την προβολή των ελληνικών ψαριών ιχθυοκαλλιέργειας σε εξειδικευμένο ισπανικό κοινό μαγείρων και κλαδικών δημοσιογράφων / διαμορφωτών γνώμης. Κατά την εκτίμησή μας, πάντοτε σε συνεννόηση και συνεργασία με την ΕΛΟΠΥ, θα πρέπει να υπάρξει συνέχιση της προαναφερθείσας δράσης εντός του 2025.

Πηγές-Χρήσιμες Συνδέσεις

- Ministerio de Agricultura y Pesca, Alimentación y Medio Ambiente: <https://www.mapa.gob.es/es/pesca/temas/default.aspx>
- Asociación Empresarial de Acuicultura de España: www.apromar.es
- Confederación Española de Pesca: www.cepescas.es
- Empresa pública de la Administración del Estado MERCASA: <https://www.mercasa.es/perfil-del-contratante>